

Музичка школа „Јован Бандур“
Панчево

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

2018 - 2022.

МУЗИЧКА ШКОЛА «ЈОВАН БАНДУР»

ПАНЧЕВО

Војводе Живојина Мишића 3
Тел. +381 13 345 976
e-mail : jbandur@panet.rs
Web site: muzickaskolapancevo.edu.rs

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
МУЗИЧКЕ ШКОЛЕ „ЈОВАН БАНДУР“ ПАНЧЕВО
(средња школа)

САДРЖАЈ

НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	1
-Циљеви и задаци школског програма	1
ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВЕ У СРЕДЊОЈ МУЗИЧКОЈ ШКОЛИ	1
ПОДРУЧЈЕ РАДА, ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ, ЈЕЗИК НАСТАВЕ	1
Вокално-инструментални смер и Теоретски смер –главни предмети	2
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	3
Општеобразовни предмети	3
Стручни предмети вокално-инструментални смер	4
Стручни предмети теоретски смер	5
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПЛАНОВА И ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА	6
Основни облици извођења програма	6
Испити, смотре, преслушавања	6
Организација рада	6
Годишњи и матурски испити	7
Захтеви на годишњим испитима:	
* вокално-инструментални одсек	8
* теоретски одсек	12
Програмски захтеви на смотрама и преслушавањима	13
ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА	
Општеобразовни предмети	15
Стручно-теоретски предмети заједнички за оба образовна профила	21
Стручни предмети за вокално-инструментални одсек	25
Циљеви и задаци наставе инструмента:	
* гудачки инструменти	21
* трзачки инструменти	32
* дувачки инструменти	33
* инструменти са диркама, соло певање	36
Стручни-теоријски предмети за теоретски одсек	37
ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ	39
ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ КОЈИ ДОПРИНОСЕ РАЗВОЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА И ПОДСТИЦАЊЕ РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА	40
ОСТВАРИВАЊЕ И ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ПРОГРАМА МУЗИЧКОГ ОБРАЗОВАЊА УЧЕНИЦИМА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА	41
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	41
ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ	42
МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	43
ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА	43
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	44
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И	
ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА И	
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ	44
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА	48
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ	49
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ	49
Екскурзије, излети, студијска путовања, музички кампови	50
ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	50
Смернице за прилагођавање и пружање додатне подршке	53

НАЗИВ И ВРСТА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	ПОСЕБАН ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА СРЕДЊЕ МУЗИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ
ТРАЈАЊЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	2018- 2022.

СВРХА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ОСТВАРИВАЊА НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА И ПОТРЕБА УЧЕНИКА И РОДИТЕЉА, ШКОЛЕ И ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ
ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	<ol style="list-style-type: none">1. Конкретизација и прилагођавање правилником прописаног наставног плана и програма условима и ресурсима Школе2. Информисање ученика, родитеља и локалне заједнице о образовним садржајима

ЦИЉ НАСТАВЕ У СРЕДЊОЈ МУЗИЧКОЈ ШКОЛИ

- * Оспособљавање ученика за наставак школовања, а истовремено и за самостално бављење музиком, на нивоу средњошколског знања и искуства
- * развој репродуктивно-креативних и естетских аспеката личности у складу са развојним потребама, уметничким потенцијалима и интересовањима
- * очување и преношење властитог културног наслеђа

ПОДРУЧЈЕ РАДА: култура, уметност и јавно информисање

ОДСЕК: 1. вокално-инструментални
2. теоретски

ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ у Музичкој школи „Јован Бандур“:

1. музички извођач класичне музике (четворогодишње трајање)
2. музички сарадник-теоретичар (четворогодишње трајање)

Језик на ком се остварује наставни процес је српски, ћирилично писмо.

I -Вокално инструментални одсек

Главни предмет је инструмент / соло певање.

У Музичкој школи „Јован Бандур“, изучавају се следећи инструменти:

1. виолина
2. виола
3. виолончело
4. контрабас
5. гитара
6. тамбура
7. мандолина
8. харфа
9. клавир
10. хармоника
11. флаута
12. обоа
13. кларинет
14. фагот
15. саксофон
16. труба
17. тромбон
18. хорна и
19. соло певање

II –Теоретски одсек

Главни предмет :

1. солфеђо

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

* општеобразовни предмети, заједнички за све образовне профиле

Наставни предмет	разред								укупно
	I разред		II разред		III разред		IV разред		
	Нед.	Год.	Нед.	Год.	Нед.	Год.	Нед.	Год.	
Српски језик	3	105	3	105	3	105	3	96	411
Први страни језик	2	70	2	70	2	70	2	64	274
Други страни језик	2	70	2	70	2	70	2	64	274
информатика	2	70	2	70	2	70	2	64	274
Историја са историјом културе и цивилизације	2	70	2	70	1	35	-	-	175
биологија	2	70	-	-	-	-	-	-	70
физика	2	70	-	-	-	-	-	-	70
Социологија	-	-	1	35	-	-	-	-	35
Психологија	-	-	-	-	2	70	-	-	70
Филозофија	-	-	-	-	-	-	2	64	64
Физичко васпитање	2	70	2	70	2	70	2	64	274
Обавезни изборни предмет:	1	35	1	35	1	35	1	32	137
1. верска настава									
2. грађанско васпитање									

*** стручни предмети - ВОКАЛНО ИНСТРУМЕНТАЛНИ СМЕР**

образовни профил: музички извођач

главни предмет: инструмент/ соло певање

Наставни предмет	разред								укупно
	I разред		II разред		III разред		IV разред		
	Нед.	Год.	Нед.	Год.	Нед.	Год.	Нед.	Год.	
Теорија музике	1	35	-	-	-	-	-	-	35
Музички инструменти	1	35	-	-	-	-	-	-	35
Хармонија	-	-	3	105	2	70	2	66	241
Историја музике са упознавањем музичке литературе	-	-	1	35	3	105	2	66	206
Музички облици	-	-	1	35	1	35	2	66	136
Контрапункт	-	-	-	-	2	70	2	66	136
Национална историја музике	-	-	-	-	-	-	1	33	33
Солфеђо	2	70	2	70	2	70	2	66	276
Упоредни клавир (осим за клавиристе)	1	35	1	35	1	35	1	33	138
Инструмент/ соло певање	3	105	3	105	3	105	3	99	414
Корепетиција (за клавиристе)	1	35	1	35	1	35	1	33	138
Камерна музика	1	35	1	35	2	70	2	66	206
Оркестар/хор	2	70	2	70	2	70	2	66	276
Читање с листа	1	35	1	35	1	35	1	33	138
етномузикологија	-	-	-	-	1	35	1	33	68

* Стручни предмети – ТЕОРЕТСКИ СМЕР
 образовни профил: музички сарадник-теоретичар
 главни предмет: солфеђо

Наставни предмет	разред								укупно
	I разред		II разред		III разред		IV разред		
	Нед.	Год.	Нед.	Год.	Нед.	Год.	Нед.	Год.	
Теорија музике	1	35	-	-	-	-	-	-	35
Музички инструменти	1	35	-	-	-	-	-	-	35
Хармонија	-	-	3	105	2	70	2	66	241
Историја музике са упознавањем музичке литературе	-	-	1	35	3	105	2	66	206
Музички облици	-	-	1	35	1	35	2	66	136
Контрапункт	-	-	-	-	2	70	2	66	136
Национална историја музике	-	-	-	-	-	-	1	33	33
Солфеђо – главни предмет	3	105	3	105	3	105	3	99	414
клавир	2	70	2	70	2	70	2	66	276
Хор	2	70	2	70	2	70	2	66	276
Свирање хорских партитура	-	-	1	35	1	35	-	-	70
Дириговање	-	-	-	-	2	70	2	66	136
Етномузикологија	-	-	-	-	1	35	1	33	68
Увод у компоновање	-	-	-	-	-	-	2	66	66
Аудиовизуелна техника	-	-	-	-	-	-	1 блок	65	65

НАЧИНИ ОСТВАРИВАЊА ПЛАНОВА И ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА

ОСНОВНИ ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА ПРОГРАМА

1. НАСТАВА		
Разредна настава	Групна настава	индивидуална
- општеобразовни предмети	- стручни предмети	-инструмент/соло певање
За наставни предмет Аудиовизуелна техника, организује се настава у блоку и практична настава.		
2. ОБАВЕЗНЕ ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
-додатна настава	-допунска настава	-припремна настава
-интерни часови	-јавни часови	-концерти
3. ФАКУЛТАТИВНЕ ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ		
-такмичења	-екскурзија	-семинари, кампови
-присуство концертима, представама, сајмовима ...		-студијска и стручна путовања

Обавезне активности ученика и наставника су **ИСПИТИ, СМОТРЕ, ПРЕСЛУШАВАЊА**

Ученици обавезно полажу пријемни, годишњи, матурски испит.

У средњој музичкој школи полажу се и поправни, разредни, допунски испити.

Смотре и преслушавања су облик провере нивоа савладаности предвиђеног програма.

Организују се током и на крају полугодишта, у складу са Годишњим планом Школе и планом стручног актива.

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

У средњој музичкој школи настава је индивидуална, групна и разредна. Час траје 45 минута.

Подела одељења на групе по одсецима

Вокално-инструментално одсек:

Облик наставе	предмети
1. Индивидуална настава	- главни предмет, упоредни клавир
2. Група од два ученика	-читање с листа, корепетиција за клавиристе
3. Група од три ученика	-камерна музика
4. група од осам ученика	-солфеђо, теорија музике, хармонија, муз.облици, контрапункт
5. група од 15 ученика	-историја музике, национална историја музике, етномузикологија, музички инструменти
6. групе од 60 ученика	-оркестар, хор

Теоретски одсек:

Облик наставе	предмети
1. Индивидуална настава	- клавир
2. Група од два ученика	-свирање хорских партитура
3. група до осам ученика	-солфеђо, теорија музике, хармонија, муз.облици, контрапункт, дириговање, увод у компоновање
4. група до 15 ученика	-историја музике, национална историја музике, етномузикологија, музички инструменти
6. групе до 60 ученика	- хор

ГОДИШЊИ И МАТУРСКИ ИСПИТИ

разред	Вокално – инструментални одсек	Теоретски одсек
I	1. инструмент/соло певање 2. теорија музике- писмени и усмени	1. солфеђо - писмени и усмени 2. теорија музике- писмени и усмени
II	1. инструмент/ соло певање 2. солфеђо 3. камерна музика 4. упоредни клавир	1. солфеђо – писмени и усмени 2. клавир
III	1. инструмент/ соло певање 2. камерна музика	1. солфеђо- писмени и усмени 2. хармонија- писмени и усмени 3. контрапункт- писмени и усмени 4. дириговање
IV	1. солфеђо – писмени и усмени 2. хармонија – писмени и усмени	1. клавир 2. контрапункт - писмени и усмени 3. дириговање
МАТУРСКИ ИСПИТИ (до 2020/2021)		
IV	Писмени задатак из српског језика	
	1.инструмент/соло певање	1. солфеђо 2.хармонија

ЗАХТЕВИ НА ГОДИШЊИМ ИСПИТИМА

Вокално-инструментални одсек

Наставни предмет	I разред	II разред	III разред	IV разред
солфеђо	/	-усмени диктат-према мелод.етида -мелодијска етида -ритмичка етида	/	Писмени: -једногласни диктат -записивање двоглас.хомофоног примера, дијатоника и хроматске промене -записивање српске нар. песме са текстом Усмени: -ритмичко читање с листа -певање мелодијског примера с листа
Теорија музике	-писмени испит: Тест из теорије -усмени испит: 3 питања из пређеног градива	/	/	/
Камерна музика	/	Две композиције различитог карактера	Две композиције различитог карактера	/
упоредни клавир	/	1. скала 2. етида 3. 1 став сонатине 4. комад	/	/
Упоредни клавир за соло певаче	/	1. скала 2. етида 3. полифона композиција 4. два става сонатине 5. композиција по избору	/	/
хармонија	/	/	/	Писмени: -хармонизација задатог сопрана -хармонизација обележеног баса Усмени: -3 питања из пређеног градива -свирање једне модулације на клавиру

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

Наставни предмет	I разред	II разред	III разред	IV разред Матурски испит
виолина	1. дурска и истоимена молска скала 2. две етиде (једна Кројцера - од бр.5) 3. концерт: I или II и III став, или цела соната 4. једно дело мале форме (програм-напамет)	1. дурска и истоимена молска скала 2. две етиде (једна Кројцера - од бр. 10) 3. концерт: I или II и III став, или цела соната 4. једно дело мале форме (програм-напамет)	1. дурска и истоимена молска скала 2. две етиде (једна Кројцера - у двозвучима) 3. став партите Ј.С.Баха за соло виолину 4. концерт: I или II и III став, 5. дело мале форме (програм-напамет)	1. две етиде с различитом проблематиком 2. два става из партите или сонате Ј.С.Баха за соло виолину 3. концерт (цео) 4. виртуозни комад 5. дело домаћег аутора (програм-напамет)
виола	1. две дурске и истоимене молске скале 2. две етиде (једна Кројцера) 3. концерт: I или II или III став 4. комад уз клавирску пратњу (програм-напамет)	1. дурске скале у двозвучима 2. две етиде (једна Кројцера) 3. концерт (3 става) 4. комад уз пратњу клавира (програм-напамет)	1. две дурске и истоимене молске скале 2. две етиде (једна Кројцера) 3. концерт (3 става) 4. комад уз пратњу клавира (програм-напамет)	1. две етиде разл. карактера (једна у двозвучима) 2. Ј.С.Бах: два става из сонате или партите 3. концерт (цео) 4. два примера из оркестар. литературе 5. комад уз клавир. пратњу
виолончело	1. једна скала 2. једна етида 3. Бах- један став из I свите 4. први став концерта (програм-напамет)	1. једна скала 2. једна етида 3. Ј.С.Бах: два става из I свите 4. I став концерта (програм-напамет)	1. једна скала 2. једна етида 3. Ј.С.Бах: два става из свите (обавезан Прелудијум) 4. цела соната или I. или 2. и 3. став концерта (програм-напамет)	1. две етиде 2. виртуозни комад 3. композиција из 20. века 4. два става из Бахове свите бр.3 (обавезно Прелудијум) 5. цео концерт (програм-напамет)
контрабас	1. једна скала 2. једна техничка вежба 3. једна етида 4. два става сонате или комад с клавиром (програм-напамет)	1. једна скала 2. једна техничка вежба 3. једна етида 4. цела соната или два става сонате и комад с клавиром (програм-напамет)	1. једна скала 2. једна етида 3. комад с клавиром 4. концерт (цео) (програм-напамет)	1. концертна етида 2. два става свите 3. концерт (цео) 4. комад с клавиром (програм-напамет)
гитара	1. једна скала 2. две етиде 3. циклично дело 4. комад (програм-напамет)	1. једна скала 2. две етиде 3. циклично дело 4. комад (програм-напамет)	1. једна скала 2. две етиде 3. два става Баха 4. циклично дело 5. комад (програм-напамет)	1. концертна етида 2. соната (I. став сонате) 3. два става Баха; цела свита или композиција која по дужини може бити еквивалент 4. домаће дело 5. комад (програм-напамет)
Тамбура е прим	1. једна скала 2. једна етида 3. један комад или народна песма/игра 4. концертно или један став из веће форме (програм-напамет)	1. једна скала 2. једна етида 3. један комад или народна песма/игра 4. концерт 1. или 2. и 3. ст. (програм-напамет)	1. дурска и паралелна молска скала 2. етида 3. комад или нар. песма/игра 4. дело велике форме (програм-напамет)	1. концертна етида 2. комад или нар. песма/игра 3. дело велике форме- концерт (програм-напамет)

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

Наставни предмет	I разред	II разред	III разред	IV разред
Тамбура А бас прим	1. једна скала 2. једна етида 3. један комад или народна песма/игра 4. један од ставова из веће форме (програм-напамет)	1. једна скала 2. једна етида 3. један комад или народна песма/игра 4. концерт 1. или 2. и 3. ст. (програм-напамет)	1. дурска и паралелна молска скала 2. етида 3. комад или нар. песма/игра 4. дело велике форме (програм-напамет)	1. концертна етида 2. комад или нар. песма/игра 3. дело велике форме- концерт (програм-напамет)
мандолина	1. дурска и истоимена молска скала 2. две етиде 3. концерт I или II и III став, или цела соната 4. дело мале форме (програм-напамет)	1. дурска и истоимена молска скала 2. две етиде 3. концерт I или II и III став, или цела соната 4. дело мале форме (програм-напамет)	1. дурска и истоимена молска скала 2. две етиде 3. концерт I или II и III став 4. дело мале форме (програм-напамет)	1. две етиде с различитом проблематиком 2. концерт (цео) 3. виртуозни комад 4. дело домаћег аутора (програм-напамет)
харфа	1. скале 2. две етиде 3. једна композиција старог мајстора 4. сонатина 5. комад (програм-напамет)	1. скале 2. две етиде 3. једна композиција старог мајстора 4. сонатина или соната 5. комад (програм-напамет)	1. скале 2. две етиде 3. једна композиција у старом стилу 4. соната 5. комад (програм-напамет)	1. тежа етида 2. композиција по избору 3. соната или концерт 4. композиција из стране литературе 5. дело домаћег аутора (програм-напамет)
клавир	1. једна етида 2. трогласна инвенција 3. цела соната 4. комад по избору (програм-напамет)	1. две етиде различитих техн. захтева 2. три става из свите Баха (француске) или Хендла (обав. Сарабанда и један брзи став) 3. соната или концерт 4. комад по избору (програм-напамет)	1. виртуозна етида 2. два става из свите, партите ли Прелудијум и Фуга 3. цела соната 4. дело из епохе романтизма (програм-напамет)	1. концертна етида 2. Прелудијум и Фуга 3. соната 4. романтично дело 5. дело аутора 20. века 6. дело југословенског аутора
хармоника	1. две етиде 2. полифона композиција 3. циклично дело 4. једна композиција по избору (програм-напамет)	1. две етиде 2. полифона композиција 3. циклично дело 4. једна композиција по избору (програм-напамет)	1. две етиде 2. полифона композиција 3. циклично дело 4. једна композиција по избору (програм-напамет)	1. концертна етида 2. полифона композиција 3. циклично дело 4. две композиције по избору (програм-напамет)
флаута	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (програм-напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (програм-напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира-напамет (програм-напамет)	1. виртуозна етида 2. комад виртуозног карактера 3. концерт (програм-напамет)
обоа	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (обавезно напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. Телеман-Соната (програм-напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (програм-напамет)	1. етида 2. комад виртуозног кар. 3. дело југословенског или словенског аутора 4. концерт (програм-напамет)
кларинет	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (напамет)	1. етида 2. концерт 3. виртуозно дело- југосл. Или

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

Наставни предмет	I разред	II разред	III разред	IV разред
Фагот	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (обавезно напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (обавезно напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (обавезно напамет)	1. етида 2. концерт (обавезно напамет) 3. дело виртуозног карактера 4. дело југословенског или словенског аутора
саксофон	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (програм-напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (програм-напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. две композиције с клавиром (програм-напамет)	1. етида 2. концерт(цео)-обавезно напамет 3. дело виртуозног карактера 4. дело југословенског или словенског аутора
труба	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (напамет)	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира (напамет) 4. два оркестарска сола	1. етида 2. концерт (најмање троставачни) 3. дело виртуозног карактера 4. дело југословенског или словенског аутора (једно дело се свира напамет)
тромбон	1. скале 2. две етиде 3. комад с клавиром (обавезно напамет)	1. скале 2. две етиде 3. комад с клавиром (обавезно напамет)	1. дурска и молска скала (напамет) 2. две етиде 3. комад с клавиром (обавезно напамет) 4. циклично дело с клавиром	1. етида концертног Карактера 2. концерт цео (обавезно напамет) 3. дело виртуозног карактера 4. дело југословенског или словенског аутора
хорна	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу Клавира-напамет	1. једна дурска и једна молска скала 2. три етиде 3. комад уз пратњу клавира-напамет	1. једна дурска и једна молска скала 2. две етиде 3. комад уз пратњу клавира-напамет	1. етида 2. дело виртуозног карактера 3. концерт цео (напамет) 4. дело југословенског или словенског аутора
Соло певање	1. две вокализе 2. композиција старог мајстора 3. песма композитора XIX века 4. песма југословенског или словенског аутора (програм-напамет)	1. две вокализе 2. композиција старог мајстора 3. две песме из XIX века 4. песма југословенског аутора 5. песма словенског аутора (програм-напамет)	1. стари мајстор 2. песма аутора XIX века 3. песма аутора XX века 4. песма југословенског или словенског аутора 5. једна оперска арија (програм-напамет)	1. једна арија из ораторијума, мисе или кантате 2. арија старог мајстора 3. песма аутора XIX века 4. песма аутора XX века 5. две оперске арије различитих епоха 6. песма југословенског аутора 7. песма словенског аутора

Теоретски одсек

Наставни предмет	I разред	II разред	III разред	IV разред
Солфеђо	Писмени: -записивање дијатонских двозвука у тоналитету једногласног диктата -једногласни мелодијски диктат: модулација на доминанту или мутације Усмени: -ритмичка етида -певање с листа	Писмени: -једногласни диктат -двогласни диктат -записивање хармонских веза Усмени: - ритмичка етида - мелодијска етида (читање и певање с листа)	Писмени: -записивање апсолутних висина двозвука и хармонских веза -мелод.-ритмички диктат (модулације и алтерације) Усмени: -парлато -певање српске нар.песме с текстом -мелодијски пример (певање с листа)	Матурски испит: Писмени: -једногласни диктат -двогласни диктат -записивање нар.песме с текстом према певању наставника Усмени: -парлато -мелодијска етида за певање с листа
Клавир <u>Програм А</u> (за ученике који су завршили основну музичку школу са клавиром као главним предметом)	/	1. етида 2. полифона композиција 3. став сонате или концерта, или варијације или рондо 4. комад	/	1. етида 2. полифона композиција 3. соната или концерт 4. комад XIX или XX Века (програм се свира напамет, соната може и из нота)
<u>Програм Б</u>		1. две дурске и две молске скале 2. етида 3. композиција Ј.С.Баха 4. један став сонате 5. комад		1. две дурске и две молске скале 2. етида 3. композиција Ј.С.Баха 4. први став сонате 5. комад
Хармонија	/	/	Писмени: -хармонизација задатог сопрана -хармонизација обележеног баса Усмени: -2 питања из пређеног градива -свирање на клавиру једне непосредне дијатонске модулације и једноставнијег генералбаса	Матурски испит Писмени: -хармонизација задатог сопрана -хармонизација обележеног баса Усмени: -3 питања из пређеног градива -свирање једне модулације на клавиру
Контрапункт	/	/	Писмени: -изада једног одсека трогласног мотета на задати текст Усмени: -два питања из пређеног градива -анализа једног мотета у основним потезима	Писмени: -израда експозиције трогласне фуге на задату тему са тоналним одговором Усмени: -два питања из градива -анализа једноставније фуге
Дириговање	/	/	-рад са хором једног краћег хорског дела -извођење дириговањем једне хорске композиције	-рад са оркестром-краће дело -извођење дириговањем једне оркестарске композиције

Наставни предмет	I разред	II разред	III разред	IV разред
Теорија музике	писмени испит: Тест из теорије -усмени испит: 3 питања из пређеног градива	/	/	/

Годишњи испити организују се након завршетка наставе, у јунском испитном року.

За ученике којима је одобрено убрзано напредовање, годишњи испити организују се у два испитна рока : јануарском (испити разреда у који је ученик уписан текуће школске године) и јунском или августовском (испити за наредни разред).

Поправни испит ученик не може да полаже из главног предмета.

Поправни испит полажу у августовском року ученици који имају до две недовољне оцене из предмета (осим главног) , а ученици завршног разреда поправне испите полажу у јунском и августовском испитном року.

За полагање матурских, разредних и поправних испита, школа организује припремну наставу (5% од укупног годишњег броја часова за матурски испит, за остале испите 10% од укупног броја часова)

СМОТРЕ, ПРЕСЛУШАВАЊА

Програмски захтеви који се реализују на смотрама и преслушавањима:

Актив- предмет	Програмски захтеви
1. клавир- главни предмет	1. лествице с елементима 2. етида 3. комад по слободном избору
1.2. клавир ТО	1. лествице с елементима 2. композиција по избору
1.3. упоредни клавир	1. лествице с елементима 2. композиција по избору
2. хармоника	-скала по избору - једна композиција по слободном избору
3. гудачки инструменти	I,II,III разред: 1. трооктавна скала по избору са потезима, разложеним трозвучима и четворозвучима, као и двозвучима 2. Кројцер: Етида (из програма) 3. једна композиција по избору уз клавирску пратњу IV разред: - програм по избору из матурског програма
4. дувачки инструменти	- лествице с елементима - комад уз пратњу клавира
5. трзачки инструменти	1. скала, две врсте интервала 2. етида

6. соло певање	I разред: 1. 1 вокализа 2. соло песма или композиција старог мајстора II и III разред: - 2 композиције по слободном избору IV разред: -3 композиције по слободном избору
----------------	---

Преслушавања се организују ради селекције ученика за учествовање на Републичком такмичењу, другим такмичењима у земљи и такмичењима у иностранству.

Термини одржавања смотри и преслушавања планирају се годишњим планом рада школе за сваку школску годину.

ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА

- ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ

Наст.предмет	циљеви и задаци	разред	Садржај наст.предмета
Српски језик и књижевност	-образовање и васпитање ученика као слободне, креативне и културне личности -узнавање ученика са књижевном уметношћу -развијање хуманистичког и књижевног образовања -усавршавање литерарне рецепције -развијање књижевног укуса -оспособљавање ученика за коришћење литературе и других извора сазнања -подстицање ученика на критичко мишљење и оригинална гледишта -увођење ученика у проучавање језика као система -развијање језичког сензибилитета и изражајне способности ученика -развијање умећа у писменом и усменом изражавању -васпитавање ученика у духу језичке толеранције према другим језицима и варијантним особеностима српског језика	I	- КЊИЖЕВНОСТ Увод у проучавање књижевног дела; појам и смисао књижевности; структура књижевног дела; - ЈЕЗИК Општи појмови о језику; језик као средство комуникације; језички систем и науке које се њиме баве; језички систем знакова; Фонетика и фонологија; - КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА Усмено изражавање-артикулација гласова, књижева акцентуација, мелодија реченице, јачина и висина тона, боја гласа, темпо изговора, паузалогичка и психолошка и њихова изражајна функција; акценат речи; Писмено изражавање: правописне вежбе; писање великог слова; стилске вежбе; - домаћи писмени задаци 4 ПИСМЕНА ЗАДАТКА ГОДИШЊЕ
		II	- КЊИЖЕВНОСТ Просветитељство; романтизам; реализам; Књижевно-теоријски појмови: лирска поезија, реалистична приповетка и роман, писмо, аутобиографија, сонет, сонетни венац; Лирско-епска поезија (балада, романса, поема) - ЈЕЗИК Књижевни језик- стандардизација књиж.језика и правописа 19. и 20.века; морфологија (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи, прилози, помоћне речи) - КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА Усмено изражавање: описивање бића, предмета, радњи, појава Писмено изражавање: писмени састави, оисање скраћеница; 4 ПИСМЕНА ЗАДАТКА ГОДИШЊЕ
		III	- КЊИЖЕВНОСТ Модерна; међуратна и ратна књижевност; Књижевно-теоријски појмови: лирика, модерна лирска песма, стих: једанаестерац, дванаестерац, слободни стих епика: облици уметничког изражавања (причање, описивање, дијалог, монолог..) Драма-модерна драма, драмска ситуација, сценски језик, публика, глума - ЈЕЗИК Грађење речи , лексикологија, синтакса, правопис - КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА Усмено изражавање: казивање и рецитовање напамет научених текстова Писмено изражавање- писмене вежбе, домаћи писмени задаци 4 ПИСМЕНА ЗАДАТКА ГОДИШЊЕ

Наст.предмет	циљеви и задаци	разред	Садржај наст.предмета
<p>Српски језик и књижевност</p>		<p align="center">IV</p>	<p align="center">- КЊИЖЕВНОСТ -стварање и проучавање књижевности- стваралачки, продуктивни и теоретски однос према књижевној уметности Савремена књижевност; књижевно-теоријски појмови: лирика, епика, драма</p> <p align="center">- ЈЕЗИК Синтакса; падежни систем;</p> <p align="center">- КУЛТУРА ИЗРАЖАВАЊА Усмено изражавање- реторика; разговор, кратак монолог; Писмено изражавање: стилистика; правопис; домаћи писмени задаци сложенијих захтева</p> <p align="center">4 ПИСМЕНА ЗАДАТКА ГОДИШЊЕ</p>
<p>Први страни језик</p>	<p>Циљ наставе страног језика је стицање, проширивање и продубљивање знања и умења у свим језичким активностима; -усвајање говорног језика у оквиру нових 1000 речи и израза, укључујући и терминологију значајну за струку; -неговање правилног изговора, интонације -разумевање говора; овладавање техником информативног читања, разумевање сложеније језичке структуре -разумевање писаног текста, писање резимеа, извештаја и оспособљавање за њихову усмену интерпретацију; -стицање нових сазнања о карактеристикама земаља и народа чији језик уче, њиховог начина живота и обичаја; -оспособљавање за даље образовање и самообразовање у области језика и струке коришћењем речника, лексикона и сл.</p>	<p align="center">I</p>	<p>Енглески језик -реченица Ред речи у реченици; изјаве; молбе, захтеви и наредбе; питања са променом реда речи -именичка група Члан; именице;заменички облици; придеви; бројеви; квантификатори: -глаголска група Време; начин;модални глаголи;пасив; двочлани глаголи;предлози; -лексикологија и лексикографија Деривација; најчешћи идиоми и фразе; структура и употреба двојезичних речника;</p>
		<p align="center">II</p>	<p>Енглески језик -реченица Ред речи у реченици;питања;погодбене реченице;неуправни говор; -именичка група 1.Члан: генерални члан; члан уз називе новина и часописа; неодређени члан у изразима; нулти члан уз називе празника; 2.Именице;3. заменички облици; 4. придеви; 5.бројеви; 6.партитивни квантификатори; -глаголска група 1.глаголи; 2.прилози; -лексикологија и лексикографија</p>
		<p align="center">III</p>	<p>Енглески језик -реченица Сложена реченица; -именичка група 1.члан; 2. именице; 3. заменице; 4. придеви; 5. бројеви; -глаголска група Глаголи; герунд; прилози; -лексикологија и лексикографија -фонологија Промена акцента при промени врсте речи</p>

Наст.предмет		разред	Садржај наст.предмета
Први страни језик		IV	Енглески језик -реченица Узрочна; скраћивање клаузука; -именичка група -глаголска група -лексикологија и лексикографија
Други страни језик	-усвајање другог страног језика, стицање нових знања и овладавање новим језичким системом; Задаци: -упознавање основних карактеристика системајезика и јез.структура и усвајање око 1500 најфреквентнијих речи и израза, укључујући терминологију значајну за образ.профил -усвајање правилног изговора и интонације -разумевање саговорника и усмених излагања о темама из свакодневног живота -овладавање техником читања -савладавање основа ортографије -овладавање методама за даљи самосталан рад на богаћењу и усавршавању стеченог језичког знања	I	Италијански језик -реченица Проста реченица; ред речи у реченици; -именичка група Члан: именице; заменице; придеви; бројеви; -глаголска група Глаголи (презент, прошло и будуће време); Прилози; предлози; -лексикологија и лексикографија Најједноставнији идиоми и фразе; Структура и коришћење двојезичног речника;
		II	Италијански језик -реченица Зависне, временске, узрочне, намерне реченице; неуправни говор; -именичка група Члан: именице; заменице; придеви; -глаголска група 1. глаголи: имперфекат, претпрошло време, погодбени начин; употреба прошлих времена; 2. прилози (поређење, начински прилози) 3. предлози (проширивање знања о употреби предлога) -лексикологија и лексикографија Праве и неправне изведенице; Структура и коришћење двојезичног речника;
		III	Италијански језик -реченица Релативне; компаративне; последичне; дубитативне; лимитативне; -именичка група Употреба члана; неправилности именица; дефектне именице; заменице; придеви; -глаголска група Заповедни начин; гл.прилог садашњи; употреба и слагање времена; Прилози; предлози; -лексикологија и лексикографија

Наст.предмет	циљеви и задаци	разред	Садржај наст.предмета
Други страни језик		IV	Италијански језик -реченица Допунске реченице; узрочне реченице; начинске реченице; погодбене -именичка група Проширивање знања о изостављању члана; именице с два облика множине; род неких именица;Заменице; лично-повратне заменице; неодређене заменице; Придеви: показни, неодређени, присвојни придеви -глаголска група Глаголи: коњуктив садашњег и прошлих времена, употреба у зависним реченицама, слагање времена; неодређени глаг.облици; прилози; предлози; везници; -лексикологија и лексикографија Грађење придева суфиксима, префикс, грађење деминутива, аугментатива.. ; Структура и коришћење двојезичног речника;
Рачунарство и информатика	Циљ: -стицање знања, овладавање вештинама и формирање вредносних ставова који доприносе развоју информатичке писмености неопходне за живот у савременом друштву,даље стручно усавршавање и практичну примену у процесу рада; као и оспособљавање ученика да ефикасно и рационално користе рачунаре на начин који не угрожава њихово физичко и ментално здравље Задаци: -развијање свести о неопходности коришћења рачунара у свакодневном животу и раду и значају информатике за функционисање и развој друштва; -примена стечених знања и вештине у стицању конкретног образовања за будуће занимање; -овладавање коришћењем програма за обраду текста, табеларних података и креирање докуманата у коме су интегрисани текст, слика и табела. -упознавање начина израде презентација и оспособљавање за израду једноставнијих презентација, -разумевање принципа функционисања интернета, локалних мрежа и оспособљавање за коришћење мрежних ресурса, интернеbt сервиса и система за електронско учење -изградити правилне ставове према коришћењу рачунара без злоупотребе и претеривања које угрожава физичко и ментално здравље -развијање способности за примену стечених знања у решавању проблема у новим ситуацијама у преоцесу рада и свакодневном животу	I	<ol style="list-style-type: none"> 1. основе рачунарске технике 2. основе рада у оперативном систему са графичким интерфејсом 3. текст-процесор 4. слајд-презентације 5. рад са табелама 6. интернет и електронска комуникација
		II	<ol style="list-style-type: none"> 1. обрада текста на рачунару 2. од идеје до програма 3. први корак у програмирању 4. типови података, промелјиве и структуре 5. структуре података, графика и звук
		III	<ol style="list-style-type: none"> 1. програм за рад у музици 2. програми за цртање 3. мултимедијске апликације
		IV	<ol style="list-style-type: none"> 1. експерименти са звуком 2. рачунарске комуникације
Биологија	Циљ: -развијање биолошке, опште-научне, језичке писмености, способности, вештина и ставова корисних у свакодневном животу и раду Задаци: -усвајање наст,садржаја биологије, -разумевање општих законитости које владају у	I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ћелије и ткива 2. развиће човека 3. основи генетике човека 4. здравствена и еколошка култура 5. анатомија и физиологија

	<p>природи, -развијање способности посматрања, уочавања, анализирања природе; -развијање способности коришћења информационих технологија, -развијање свести о важности здравља и практиковања здравих стилова живота -формирање радних навика и одговорног односа према раду</p>		
Физика	<p>Циљ: -стицање елементарне функционалне писмености и знања о основним физичким законима који дефинишу природу и својства звука -оспособљавање ученика за примену знања у струци и свакодневном животу -стицање радних навика Задаци: -развијање функционалне писмености -развијање свсти о значају експеримента у сазнавању, разумевању и проверавању физич. закона, -схватање значаја физике за технику и природне науке, -развијање правилног односа према заштити и обнови животне средине</p>	I	<ol style="list-style-type: none"> 1. механичке осцилације и таласи 2. звук и његове основне карактеристике 3. физичка и физиолошка својства звука 4. музички инструменти и тонови 5. акустика просторије
Историја са историјом културе и цивилизације	<p>Циљ: -стицање хуманистичког образовања и развијања историјске свести -стицање и проширивање знања, развијање вештина и формирање ставова неопходних за разумевање савременог света -унапређивање функционалних вештина и компетенција за живот у савременом друштву Задаци: -стицање и проширивање знања о националној и општој историји -разумевање узрока и последица историјских догађаја, -поседовање свести о повезаности појава из прошлости са појавама из садашњости, -повезивање стечених знања и вештина са садржајима сродних наст. предмета, -унапређивање вештина неопходних за индивидуални и тимски рад..</p>	I	<ol style="list-style-type: none"> 1. Праисторија -доба првобитних људских заједница 2. стари век- цивилизација старог истока, античке Грчке, античког Рима 3. Средњи век -средњевековна цивилизација западне Европе, -византијска цивилизација, исламска цивилизација, религија и њен утицај, Срби у средњем веку
		II	<ol style="list-style-type: none"> 1. Нови век -Европа од краја 15-18. века -српски народ и његово Окружење -свет крајем 18. и у првој половини 19. века -српски народ крајем 18. и у првој половини 19. века -револуција 1848./1849. -свет у другој половини 19. и почетком 20. века -наука и култура у другој половини 19. и почетком 20. века -Србија и Црна Гора и њихови суседи у другој половини 19. и почетком 20. века
		III	<ol style="list-style-type: none"> 1. Савремено доба -први светски рат и револуције у Русији и Европи -Србија и Црна Гора у првом светском рату -свет између два светска рата -Југославија итмеђу два светска рата -култура у периоду између два светска рата -други светски рат -свет и Југославија после другог светског рата

<p>Психологија</p>	<p>Циљ: -допринос формирању зреле, одговорне, социјализоване особе, као и подршка развоју компетенција значајних за обављање активности и школовања као и понашања човека Задаци: -стицање основних знања о психичким процесима, особинама, стањима у понашању -разумевање психичког живота особе, стања и особине -разумевање сопствене личности као дела друштва и света око себе -унапређивање сарадње са другима, -примењивање стечених знања и вештина при доношењу одлука и решавању проблема у струци и свакодневном животу -унапређивање способности аргументације сопствених ставова и критичког мишљења -неговање интелектуалне радозналости и стваралачке способности -развијање ставова и вредности значајних за живот у савременом мултикултурном друштву који одражавају поштовање људских права, толеранцију, равноправност</p>	<p align="center">III</p>	<p>1. психологија као научна дисциплина 2. основне психичке појаве-псих.процеси, особине и стања (опажање, учење, памћење, мишљење, способности, емоције, мотивација) 3.личност (појам и структура личности, динамика личности, развој личности) 4. особа у социјалној интеракцији (комуникација, живот у групи)</p> <p align="center">Посебан део- основе психологије музике</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. музика као предмет психолошког истраживања 2. психо-акустичке и физиолошке основе музике 3. опажање музике 4. музичко извођење 5. музички развој 6. личност музичара 7. основе психологије уметничке игре 8. основни проблеми умет.игре 9. садржај, игре, покрет
<p>Физичко васпитање</p>	<p>Циљ: -допринос интегралном развоју ученика (когнитивном, афективном, моторичком стицању, усавршавању и примени моторичких умећа) Задаци: -подстицање раста и развоја и утицање на правилно држање тела, -стицање моторичких умећа, вештина -усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања, -мотивација ученика за бављење физичким активностима и коришћење у свакодневним условима живота и рада</p>	<p align="center">I</p> <p align="center">II</p> <p align="center">III</p> <p align="center">IV</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Атлетика 2. аеробик 3. ритмичко –спортска гимнастика 4. корективна гимнастика 5. спортска грана по избору <ol style="list-style-type: none"> 1. атлетика 2. вежбе на справама и тлу 3. ритм.-спортска гимнастика 4. корективна гимнастика 5. спортска игра по избору <ol style="list-style-type: none"> 1. атлетика 2. вежбе на справама и тлу 3. ритм.-спортска гимнастика 4. корективна гимнастика 5. спортска игра по избору <p>-програм по избору ученика -ритмичка гимнастика и народни плесови -корективна гимнастика -рукомет, фудбал, кошарка, одбојка, пливање;</p>
<p>социологија</p>	<p>Циљ: -упознавање основних проблема друштва и култура Задаци: -схватање значаја рада и поделе рада као економске категорије -упознавање структуре и организације друштва, друштвено раслојавање -схватање значаја културе и цивилизације, врсте културних значења</p>	<p align="center">II</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет социологије 2. природа, човек и друштво 3. структура и организација друштва 4. промене и развој друштва 5. култура и друштво

филозофија	Циљ: -унапређивање општег образовања упознавањем главних садржаја и развојно-историјских токова филозофског мишљења Задаци: -критичко разумевање филозофских проблема, -оспособљавање за разумевање теоријских и практичних проблема -унапређивање и развијање општег, теоријског и хуманистичког мишљења, -развијање и унапређивање естетичког укуса	IV	1. увод у филозофију 2. античка филозофија 3. средњовековна филозофија 4. филозофија новог доба 5. савремена филозофија 6. филозофија уметност
-------------------	--	-----------	---

**-СТРУЧНО-ТЕОРИЈСКИ ПРЕДМЕТИ
(заједнички за оба образовна профила)**

Наст.предмет	циљеви и задаци	разред	Садржај наст.предмета
Теорија музике	Циљ: -унапређивање нотног писма и разумевање нотног текста -повезивање савладаних појединачних области теорије музике у јединствену сазнајну целину, употребљиву за даље музичко школовање -сагледавање теорије музике као значајне олакшице за извођачку праксу, -усавршавање на савладавању елемената за будућу анализу муз.дела Задаци: -усвајање и проширивање знања о нотном писму и нотном тексту, -развијање способности за повезивање појединих области теорије музике, -развијање способности за истраживање муз.садржаја, -развијање способности корелације теорије музике и осталих предмета	I	1. нотно писмо 2. тонски систем и његова октавна подела 3. ритам и метрика 4. интервали 5. лествице 6. акорди 7. тоналитет
Музички инструменти	Циљ: -теоријско овладавање функцијом појединачног инструмента, -развој практичне употребе инструмента у оркестру, соло и камерној музици, -усвајање нотације кључева и транспозиције појединих инструмената, -усавршавање анализе партитура и појединих инстр.деоница, Задаци: -проширивање знања о музичкој литератури, -развијање способности на препознавању инструмената по звуку и изгледу, -рад на анализи партитура и инструменталних деоница, -развијање способности да пореде групе инструмената и њихове улоге у оркестру	I	1. основни појмови о звуку 2. подела музичких инструмената (гудачки, трзачки, клавир, чембало, дрвени дувачки, лимени дувачки, дувачки са мехом, људски глас, удараљке, електрични музички инструменти) Литература: Музички инструменти, аутора Дејана Деспића

Хармонија	<p>Циљ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -развој улоге хармоније у музици, -развој основних елемената хармоније, -упознавање строгог и слободног хармон.става, -упознавање ванакордских тонова, -развој акордских веза, -развој промене тоналитета, -развој на препознавању и анализи различитих хармонских стилова <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -развој улоге хармоније у музици, -развој основних елемената хармоније, -развој способности рада у слободном хармонском ставу, -рад на употреби ванакордских тонова, -рад на савладавању акордских веза, -рад на савладавању промене тоналитета (дијатонска, хроматска и енхармонска модулација) -рад на препознавању и анализи различитих хармонских стилова 	II	<ol style="list-style-type: none"> 1. упознавање материје и сврхе предмета, 2. строги хармонски став, 3. трозвучи главних ступњева, 4. тоналитет и функције 5. споредни трозвучи 6. обртаји квинтакорада, 7. хармонизација молдура, природног и мелодијског мола, 8. четворозвучи и ванакордски тонови
		III	<ol style="list-style-type: none"> 1. споредни четворозвучи 2. петозвучи 3. сложеније и хроматскепојаве ванакордских тонова 4. најважнији алтеровани акорди класичне хармоније 5. видови промене тоналитета 6. дијатонска модулација 7. остали алтеровани акорди <p>обавезан један писмени задатак у полугодишту</p>
		IV	<ol style="list-style-type: none"> 1.хроматска модулација 2.енхармонска модулација 3.преглед развоја хармонских стилова <p>обавезан један писмени задатак у полугодишту</p>
Контрапункт	<p>Циљ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -сагледавање историјског развоја контрапункта -оспособљавање за усавршавањем рада на вокалном контрапункту, -оспособљавање за усавршавањем рада на инструменталномконтрапункту, -упознавање са барокном инструменталном полифонијом <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијање способности: За сагледавањем историјског развоја контрапункта,рада на вокалном контрапункту, разликовања врста имитације, рада на инструменталном контрапункту -изучавање тоналног плана фуге, -развијање способности рада на барокној инструменталној полифонији 	III	<ol style="list-style-type: none"> 1. основи вокалног контрапункта 2. двогласни контрапункт вокалног стила 3. имитација 4. третман текста у вокалном контрапункту 5. трогласни полифони став 6. вокални полифони облици
		IV	<ol style="list-style-type: none"> 1.основи инструменталног контрапункта 2. двогласни инструментални полифони став 3. инвенција 4. вишегласни инструментални став 5. Фуга 6 облици барокне инструменталне полифоније-информативно

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

Историја музике са упознавањем музичке литературе	<p>Циљ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -оспособљавање на разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску дистанцу, -подстицање корелације са осталим музичким предмета, -усвршавање способности за класификацију периода музичке историје, -развој на стваралаштву истакнутих композитора сваке епохе -развој и усавршавање на познавању музичке литературе <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -рад на разликовању различитих музичких карактеристика у односу временску дистанцу, -рад на подстицању корелације са осталим музичким предметима, -унапређивање способности за квалификацију периода музичке историје, -унапређивање знања о стваралаштву истакнутих композитора, -рад на унапређивању познавања музичке литературе 	II	<ol style="list-style-type: none"> 1. музичка култура преткласног друштва и старог века 2. музичка култура средњег века 3. музика ренесансе
		III	<ol style="list-style-type: none"> 1. барок 2. преткласика и класика 3. романтизам I
		IV	<ol style="list-style-type: none"> 1. романтизам II 2. импресионизам 3. стилске карактеристике музике 20. века
Музички облици	<p>Циљ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -упознавање елемената музичких облика, форми музичких облика -усавршавање способности за анализу форми музич.облика <p>Задаци:</p> <ul style="list-style-type: none"> -рад на способности разликовња елемената музичких облика, -развијање способности самосталне анализе соло песме, ронда, варијација, свите, сонате, концерта -рад на анализи облика вокално-инструменталних форми 	II	<ol style="list-style-type: none"> 1. елементи музичког облика 2. облик песме 3. примена облика песме <p>анализа одговарајућих дела из муз.литературе</p>
		III	<ol style="list-style-type: none"> 1. рондо 2. варијације 3. свита 4. соната <p>анализа одговарајућих дела из муз.литературе</p>
		IV	<ol style="list-style-type: none"> 1. сонатни рондо 2. сонатни циклус класичара 3. сложенији облици сонатног става после класицизма 4. развој сонатног циклуса у романтизму 5. примена сонатног циклуса у камерним и оркестарским композицијама 6. облик концерта 7. остали инструмент.облици, вокални и музичко-сценски облици <p>анализа одговарајућих дела из муз.литературе</p>
Етномузикологија	<p>Циљ:</p> <ul style="list-style-type: none"> -упознавање ученика са развојем етномузикологије -развијање способности за: <p>Правилном употребом термина фолклор, музички фолклор, етномузикологија; за разликовање звучних карактеристика вокалне, инструментлане и вокално-инструменталне традиционалне музике; за разликовање и уочавање карактеристика српске традиционалне музике, као и карактеристика музике осталих балканских народа</p>	III	<ol style="list-style-type: none"> 1. увод 2. фолклор 3. вокална музика 4. инструментална музика <p>литература и помагала: Д.Големовић: Етномузикологија, уџбеник за редњу музичку школу Д.Девих: Етномузикологија (скрипте 1-3) Дискографија наше народне музике, аудио и видео материјал</p>

	<p>Задаци:</p> <p>-рад на: упознавању ученика са развојем етномузикологије; развијању способности за правилном употребом термина; на развијању способности за разликовање звучних карактеристика вокалне, инструменталне и вокално-инструменталне традиционалне музике; развијању способности и разликовање и уочавање карактеристика српске и традиционалне музике балканских народа; анализа записа српске традиционалне музике;</p> <p>-упознавање са публикованом и дискографском архивом;</p>	<p>IV</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. народно певање 2. народни музички инструменти 3. инструментални ансамбли 4. вокално-инструментална традиција 5. <p>литература и помагала: Д.Големовић: Етномузикологија, уџбеник за редњу музичку школу Д.Девећ: Етномузикологија (скрипте 1-3) Дискографија наше народне музике и музике балканских народа, аудио и видео материјал</p>
<p>Национална историја музике</p>	<p>Циљ:</p> <p>-оспособљавање на разликовању различитих музичких карактеристика у односу на временску дистанцу,</p> <p>-подстицање на корелацији са осталим музичким предметима,</p> <p>-сагледавање стваралаштва истакнутих композитора сваке епохе,</p> <p>-усвршавање у познавању музичке литературе</p> <p>Задаци:</p> <p>-рад на разликовању музичких карактеристика у односу на временску дистанцу</p> <p>-унапређивање рада на:</p> <p>Корелацији са осталим муз.предметима, сазнања стваралаштва истакнутих композитора сваке епохе, познавања музичке литературе</p>	<p>IV</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. извори и корени српске музике 2. почеци грађанске музике-18.век 3. романтизам у српским земљама 4. Јосиф Маринковић, 5. Стеван С.Мокрањац, 6. војвођански музичари периода романтике, 7. српска музика на прелазу у 20. век 8. музика 20. века

СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ ЗА ВОКАЛНО-ИНСТРУМЕНТАЛНИ ОДСЕК

<p>солфеђо</p>	<p>Циљ: -стицање новог и координисање и систематизација усвојеног знања са нивоа омш у функцији схватања, перцепције и рецепције музике -разумевање садржаја музикеи оспособљавање за опажање, извођење и тумачење музике -континуиран развиј музикалности и музичке писмености, -корелација и интеракција садржаја рада на настави солфеђа са садржајима на настави инструмента, камерне музике, хора или оркестра и свим другим видовима теоретске наставе Задаци: -рад на: Унапређивању способности разумавања музичког садржаја; интерпретацији, памћењу и записивању музичког текста; праћењу латентне хармоније у инструктивним примерима и примерима из музичке инструменталне и вокалне литературе; унапређивању, корелацији и интеракцији са садржајем рада теоретске наставе као и наставе инструмента, камерне музике, хора и оркестра</p>	<p>I</p>	<p>1. мелодика (тоналитети до 4 предзнака, дијатонска модулација на доминанту и паралелу, двогласно певање, певање српских нар.песама) 2. интонирање и опажање (основних тонова, групе тонова и двозвука у тоналитету;хармонске везе) 3. ритам 4. диктати</p>
		<p>II</p>	<p>1. мелодика (тоналитети до 7 предзнака, поставка алтерација, дијатонске модулације првог квинтног сродства, певање српских нар.песама) 2. интонирање и опажање (штимови у двозвуку и двозвуци у тоналитету, дијатонски и хроматски тонови, хармонске везе, тоналитети до 4 предзнака) 3. ритам 4. диктати</p>
		<p>III</p>	<p>1. мелодика (алтерације, скокови у алтероване тонове, поставка алт-кључа, модулација у тоналитете прве и друге квинтне сродности, једногласне и двогласне срп.народне песме, вишегласни примери из литературе) 2. интонирање и опажање (модуси, систематизација штимова, хармонске везе) 3. ритам (равномерно читање у алт-кључу, полиметрија) 4. диктати (ритмички диктати у оквиру градива; мелодијски диктати-алтерације и модулације)</p>
		<p>IV</p>	<p>1. мелодика (лабилне алтерације, модулације-двогласно и трогласно певање, једногласне и двогласне нар.песме са променом метра или са хармонским променама) 2. интонирање и опажање (опажање модуса и мотива са модалним елементима, опажање и интонирање хармонских веза) 3. ритам (тенор кључ, неправилне ритм.групе и ритмичко читање инструктивних примера и инсерата из литературе) 4. диктати (једногласни и двогласни диктати, ритмички диктати, записивање нар.песама са текстом)</p>

<p>Упоредни клавир (осим клавириста и соло певача)</p>	<p>Циљ: -развој унапређивања извођачке технике -развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик изучава Задаци: -рад на усавршавању извођачке технике -рад на усавршавању техничког нивоа који треба да је у функцији потреба примене основног, односно главног предмета који ученик изучава</p>	I	<p>1. техничке дисциплине (дурске скале са белих дирки, трозвук-симултано и разложено кроз 2 октаве) 2. вежби из неке почетне школе 3. три етиде 4. четири композиције по слободном избору различитих стилова и карактера 5. две клавирске пратње малих комада за соло инструмент или композиције за четири руке <u>Литература:</u> Школа за клавир- Ј.Кршић (Почетна школа и Клавирска читанка за 2.разред), Николајев, Бајер; Диверноа оп.176 и Лемоан оп.37</p>
		II	<p>1. техничке дисциплине (све дурске скале у осминским триолама кроз 3 октаве паралелно, молске скале са белих дирки, сви дурски и молски трозвуци-симултано и разложено, четворогласно кроз 2 октаве паралелно) 2. шест етида са различитим техничким захтевима 3. једна сонатина или више ставова различитог карактера из разних сонатина 4. пет композиција по слободном избору (од старих мајстора до савременог стваралаштва) <u>Литература:</u> Диверноа оп.16, Лемоан оп.37, Хелер, Бертини оп.100 Сонатине: Ванхал, Андре, Бетовен, Клементи, Хаслингер Комади по слободном избору- обухватити најмање композиторе из три епохе; једна композиција треба да буде клавирска пратња за соло инструмент или за четири руке</p>
		III	<p>1. техничке дисциплине (дурске скале кроз 4 октаве паралелно у лаганим шеснаестинама, молске скале у триолама, трозвуци дурски и молски, велико разлагање трозвука, доминантни и умањени септакорд) 2. шест етида са различитим техничким захтевима 3. две композиције полифоног стила 4. четири комп. по слободном избору <u>Литература:</u> Етиде: Черни оп.849, Беренс оп.88 Кршић-Ранковић: Збирка клавирских композиција за савлађивање техничких проблема, 1. свеска; и др. аутори Полифоне: Ј.С.Бах-Мале композиције Комади: обухватити различите стилове и карактере, једна композиција да буде за четири руке; две клавир. пратње за инструмент који ученик учи</p>

<p>Упоредни клавир (осим клавириста и соло певача)</p>		<p align="center">IV</p>	<p>1. техничке дисциплине (дурске и молске скале кроз 4 октаве паралелно у шеснаестинама, трозвуци и четворозвуци симултано и разложено) 2. четири етиде различитих техничких захтева 3. три полифоне композиције разл.карактера 4. једна цела сонатина 5. три слободне композиције различитог карактера <u>Литература:</u> Етиде: Черни оп.849 и оп.299 (1.св.); Беренс оп.88 и оп.61; Хелер оп.100 Полифоне: Ј.С.Бах: Мале композиције, 12 малих прелудијума, 6 малих прелудијума Сонатине: Клементи, Кулау, Хајд, Чимароза, Скарлати, Моцарт, Бетовен и др. Комади: Ј.Кршић: Клавирска хрестоматија за 4.разред; Две композиције клавирске пратње одговарајућег инструмента</p>
<p>Упоредни клавир (за соло певаче)</p>	<p>Циљ: -развој унапређивања извођачке технике -развој способности ученика за повезивање овог предмета са главним предметом који ученик изучава Задаци: -рад на усавршавању извођачке технике -рад на усавршавању техничког нивоа који треба да је у функцији потреба примене основног, односно главног предмета који ученик изучава</p>	<p align="center">I</p>	<p>1. техничке дисциплине (дурске и молске скале у осминама, кроз две октаве паралелно; трозвуци симултано и разложено кроз две октаве трогласно; каденца I-IV-V-I) 2. дванаест етида различитог карактера 3. три полифоне композиције 4. две сонатине 5. три композиције по слободном избору Литература: Лемоан оп.34, Черни оп.849, Хелер Полифоне: Ј.С.Бах: Мале композиције Сонатине: Ј.Кршић-Д.Шишмановић; Клементи, Дијабели, Кулау Комади: дела различитог карактера из различитих епоха на одговарајућем техничком нивоу</p>
		<p align="center">II</p>	<p>1. техничке дисциплине (дурске и молске лествице у паралелном кретању у осминама, у обиму две октаве; трозвуци четворогласно, каденца) 2. осам етида 3. три полифоне композиције 4. једна цела сонатина или три става из различитих сонатина 5. три композиције по слободном избору различитог карактера Литература: Етиде: Черни оп.849, оп.299 (1. и 2.св), Бертини оп.100, Беренс оп.88, Хелер Полифоне: Ј.С.Бах: Мале композиције; 12 малих прелудијума; полифоне комп.других аутора Сонатине: Клементи, Кулау, Дусек, Дијабели, Хајдн, Моцарт Комади: различитог карактера из различитих епоха на одговарајућем техничком нивоу</p>

<p>Упоредни клавир (за соло певаче)</p>		<p>III</p>	<p>1. техничке дисциплине (дурске и молске лествице у паралелном кретању у триолама, у обиму три октаве; трозвуци и четворозвуци) 2 осам етида 3. четири полифоне композиције 4. једна цела сонатина 5. четири композиције слободног облика од којих је једна клавир. пратња вокалне деонице соло песме или вокализе Литература: Етиде: Черни оп.849, оп.299. Бертини оп.100, Беренс оп.61, Хелер, Кршић-Ранковић: Збирка клавирских композиција за савлађивање техничких проблема (1.св) Полифоне: Ј.С.Бах: Дванаест малих прелудијума, Шест малих прелудијума Сонатине: Клементи; Кулау, Дијабели; Дусек, Хајдн; Моцарт и др. Комади: дела различитих аутора из разл. епоха</p>
		<p>IV</p>	<p>1. техничке дисциплине (дурске и молске лествице у паралелном кретању у шеснасетинама, у обиму четири октаве; трозвуци – велико разлагање) 2. шест етида 3. четири полифоне композиције 4. две сонатине 5. четири комп. по слободном избору од чега је једна клавир. пратња вокалне деонице соло песме или вокализе Литература: Етиде: Кршић-Ранковић: Збирка клавирских композиција за савлађивање техничких проблема (1.св) ; Беренс оп.61: Черни оп.299 (1. и 2.св.); Хелер Полифоне: Ј.С.Бах: : Дванаест малих прелудијума, Шест малих прелудијума: Хендл: Мале композиције Сонатине: Хајдн, Моцарт, Бетовен Комади: Чајковски оп.39, Шуман оп.68; Кабалевски оп.27; Барток: За децу (1.св) и др.</p>

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

<p>Корепетиција (за клавиристе)</p>	<p>Циљ: -развијање ученика са циљем овладавања вештине брзог и техничког читања нотног текста ради оспособљавања ученика за корепетиторску праксу -упознавање са широм клавирском, инструменталном и вокалном литературом Задаци: -рад на усавршавању способности ученика да после краће визуелне анализе успешно прочита задати нотни текст, поштујући све задате параметре -рад на усавршавању способности за анализу текста и развијање способности да унапред види нотни текст -оспособљавање ученика за успешну сарадњу са другим инструменталистом/певачем</p>	I	<p>Обавезни минимум програма: најмање 30 дела различитог карактера и облика, за различите инструменте Литература: За виолину: Д.Марковић: Почетна школа за виолину, Родионов; Миранов Бах: Лаки концертино, Николић: Концертино Ге-дур, Вивалди,: Концертино Ге-дур; и др. За виолончело: Хрестоматија (1. и 2. св.); Маги: Комади са клавиром; Мац: Мала свита Контрабас: Баланова; Уварова, Миљушких, Хавшенко</p>
		II	Обавезни минимум програма је 25 дела различитог карактера и облика за различите инструменте.
		III	Обавезни минимум програма је 15 дела различитог карактера и облика за различите инструменте.
		IV	Обавезни минимум програма је 10 дела различитог карактера и облика за различите инструменте.
<p>Камерна музика</p>	<p>Циљ: -усавршавање способности за заједничким музицирањем, -неговање и међусобно усклађивање интонације, -познавање и слушање других гласова у ансамблу, -развијање способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности за тимски рад Задаци: -рад на унапређивању способности усаглашавања индивидуалног са групним музицирањем, -рад на усаглашавању интонације и артикулације са осталим члановима у групном раду, -оспособљавање за даљи рад и школовање у оквиру наставе групног музицирања</p>	I	<p>Гудачки инструменти-дуети, клавирска трија, гудачки квартети Трзачки инструменти: дуети и трија Клавир: клавирски дуо; Харфа: дуо Хармоника: дуо и трио хармоника Дувачки инструменти: дуо, трио Соло певање: два гласа/уз пратњу клавира или другог инструмента Минимум програма: Два дуета Два циклична дела Обавезан јавни наступ у сваком полугодишту</p>
		II,III	<p>Дуа, трија, квартети, квинтети Минимум програма: Два дуета Два циклична дела Обавезан јавни наступ у сваком полугодишту</p>
		IV	<p>Дуа, трија, квартети, квинтети Минимум програма: Два дуета Два циклична дела Обавезан јавни наступ у сваком полугодишту на јавном часу или концерту</p>

<p>хор</p>	<p>Циљ: -анимирање и оспособљавање ученика за групно музицирање -усаглашавање индивидуалног извођења са захтевима певања у групи -усавршавање интонације и артикулације свих ученика -развијање жеље за радом и остваривањем успеха у групи Задаци: -рад на унапређивању способности за савладавање тежих композиција хорске литературе, -рад на усаглашавању индивидуалног извођења са групним музицирањем, -рад на оспособљавању усаглашавања интонације и артикулације са осталим члановима, -рад на усавршавању вокалне технике, правилног дисања и импостације</p>	<p>I-IV</p>	<p>-вежбе правилног дисања и импостације ; упознавање са основним елементима хорске вокалне технике; -рад на прецизној интонацији, ритму, музичкој фрази, хармонији, полифонији, агогичко-динамичком нијансирању; <u>Литература:</u> домаћи и страни композитори различитих стилских епоха; Обавезан јавни наступ током шк. године</p>
<p>оркестар</p>	<p>Циљ: -развијање способности ученика за групно музицирање, -усавршавање способности да се индивидуално извођење подреди потребама групног, -усавршавање способности за усаглашавањем интонације и артикулације свих ученика, -развијање перцепције слушања осталих чланова, -развијање жеље за рад у групи Задаци: -рад на оспособљавању за даље оркестарско музицирање -анимирање и оспособљавање ученика за групно музицирање -рад на усаглашавању индивидуалног извођења са групним музицирањем -рад на оспособљавању усаглашавања интонације и артикулације са осталим члановима,</p>	<p>I-IV</p>	<p>-упознавање ученика са основним принципима колективног музицирања, усавршавање свих елемената који доприносе уобличавању уметничког дела; упознати ученике са оркестарском литературом и различитим стилевима; сарадња са солистом, односно хором; -просвиравање већег броја музичких дела ради стицања оркестарске праксе Литература: Зависно од врсте оркестра (гудачки, симфонијски, дувачки, оркестар хармоника, трзачки оркестар) Обавезан јавни наступ током школске године</p>
<p>Читање с листа</p>	<p>Циљ: -развој ученика на савладавању вештине брзог и течног читања нотног текста, -развој способности за корепетиторску праксу, -упознавање ученика са широм клавијском, инструменталном и вокалном литературом Задаци: -рад на оспособљавању ученика да после краће визуелне анализе успешно прочита задати нотни текст поштујући све параметре - рад на усавршавању способности за анализу текста и развијање способности да унапред види нотни текст -развијање општег познавања муз.литературе (обухвата и познавање хорске и оркестарске литературе)</p>	<p>I,II</p>	<p>Обавезни минимум програма: 10 етида; 15 композиција различитог садржаја, облика и карактера; 2 композиције предвиђене програмом за камерно музицирање; 2 композиције за оркестар-хор</p>
		<p>III,IV</p>	<p>Обавезни минимум програма: 8 етида; 12 композиција различитог садржаја, облика и карактера; 2 композиције предвиђене програмом за камерно музицирање; 2 композиције за оркестар-хор</p>

Циљеви и задаци наставе инструмента

Циљ:

- перманентан рад на усавршавању меморије и музичког слуха,
- развијање инструменталне технике кроз музике као средства муз.израза,
- развијање и усавршавање вештине музич.начина размишљања
- развијање способности за концертну делатност, као и смисла за заједничко музицирање
- развијање афинитета према импровизацији као једном од начина развоја музичког мишљења,
- припремање ученика за професионалну делатност

Задаци:

- проналажење и планирање педагошких поступака помоћу којих ће се оптимално подстицати развој индивидуалних квалитета ученика,
- усавршавање меморије и музичког слуха,
- развијање техничких способности ученика,
- упознавање ученика са стиливима свих музичких раздобља, значајним делима, композиторима и извођачима,
- повезивање знања из музичке теорије са извођачком праксом,
- неговање културе извођачких покрета,
- оспособљавање ученика за самосталан рад, самостално креирање интерпретације, даље школовање и перманентно усавршавање,
- подстицање и развијање способности за концертну делатност,
- обогаћивање учениковог такмичарског искуства,
- усмеравање ученика према професионалној делатности

ГУДАЧКИ ИНСТРУМЕНТИ

Виолина	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	5 дурских и истоимених молских и хроматских скала, са разложеним трозвучцима и четворозвучцима -студија промена позиције и двогласа	10	/	2 дела (1 концерт, 1 преткласична или класична соната)	4 мале форме
II	-студија промена позиције и двогласа 8 дурских и истоимених молских и хроматских скала са акордима (који нису обрађивани у I. раз.)	10	/	2 дела (1 концерт и 1 класична соната)	4 мале форме
III	-студија промена позиције и двохвата -припремне вежбе за прсторедне октаве и дециме -8 дурских и истоимених молских и хроматских скала	10	2 лакша става из Партите Ј.С.Баха	2 дела (1 концерт и 1 соната)	4 мале форме
IV	-студија промена позиције и двохвата -прсторедне октаве и дециме -дурске и молске скале коз 4 октаве	8	2 става из партите Ј.С.Баха	2 дела (1 концерт и 1 соната)	4 мале форме

Виола	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	Најједноставније дурске и молске скале	По једна из сваког дела хрестоматије	/	2 концерта или 2 сонате	3
II	Трооктавне дурске и молске скале	По једна из сваког дела хрестоматије	/	2 концерта или 2 сонате	4
III	Дурске и молске скале кроз 3 октаве	По једна из сваког дела хрестоматије	/	2 концерта или 2 сонате	4 комада различитог карактера
IV	Познавање свих скала; Глисанда и флажолети;	По једна из сваког дела хрестоматије	2 става из свита или соната Ј.С.Баха	2 концерта	Читање с листа камерних и оркестарских дела, као и сола из истих; 4 комада разл. карактера

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

Виолончело	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	8 дурских и молских скала са трозвучима, различитим потезима и ритмич.варијацијама	8	/	2 дела	3
II	8 дурских и молских скала са трозвучима, различитим потезима и ритмич.варијацијама	8	/	3 дела	4
III	3 дурске и 3 молске у терцама, секстама и октавама	6	Бахова свита	соната и концерт	4
IV	3 дурске и 3 молске у терцама, секстама и октавама	6	Бахова свита	концерт	5

контрабас	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	5 скала и одговарајуће вежбе за техничке проблеме	25	/	1 соната	2
II	5 скала и одговарајуће вежбе за техничке проблеме	25	/	1 соната	2
III	5 скала и одговарајуће вежбе за техничке проблеме, флажолети	25	/	1 соната 1 концерт	2
IV	5 скала и одговарајуће вежбе за техничке проблеме	10 1 каприс	2 става свите	1 соната 1 концерт	2

ТРЗАЧКИ ИНСТРУМЕНТИ

гитара	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	дурске и молске кроз 3 октаве, хроматска скала, терце, сексте, октаве, дециме, трозвучи и четворозвучи, каденце	8	/	2 циклична дела	8
II	дурске и молске кроз 3 октаве, хроматска скала, терце, сексте, октаве, дециме, трозвучи и четворозвучи, каденце	8	/	2 циклична дела	8
III	дурске и молске кроз 3 октаве, хроматска скала, терце, сексте, октаве, дециме, трозвучи и четворозвучи, каденце	8	/	2 циклична дела	8
IV	дурске и молске кроз 3 октаве, хроматска скала, терце, сексте, октаве, дециме, трозвучи и четворозвучи, каденце	Јовичић, Карлеваро, Вила-Лобос, Сеговиа, Сор	2 става Бахове свите или сложенија Бахова композиција	сонате из шире литературе	избор из различитих епоха и домаћи аутор

тамбура е прим	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	4 дурске и истоимене молске и хроматске скале са акордима, кроз 2 октаве	6	/	1 дело	2 комада, 3 нар.песме, 3 нар.игре
II	6 дурских и истоимене молске и хроматске скале са акордима и двохватима, кроз 2 октаве	8	/	2 дело	4 комада, 3 нар.песме, 3 нар.игре
III	6 дурских и истоимене молске и хроматске скале са акордима, кроз 2 и 3 октаве, двозвучи-терце и сексте	6	/	1 дело	2 комада, 3 нар.песме, 3 нар.игре
IV	дурске и молске скале 4-6 предзнака у свим видовима технике, двозвучи	6	/	1 дело	2 комада, 3 нар.песме, 3 нар.игре

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

тамбура А бас прим	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	4 дурске и истоимене молске и хроматске скале са акордима, кроз 2 октаве	5	/	1 дело	2 комада, 3 нар. песме, 3 нар. игре
II	6 дурских и истоимене молске и хроматске скале са акордима и двохватима, кроз 2 октаве	5	/	1 дело	2 комада, 3 нар. песме, 3 нар. игре
III	6 дурских и истоимене молске и хроматске скале са акордима, кроз 2 октаве, двозвучи-терце и сексте	6	/	1 дело	2 комада, 3 нар. песме, 3 нар. игре
IV	дурске и молске скале 4-6 предзнака у свим видовима технике, двозвучи	6	/	1 дело	2 комада, 3 нар. песме, 3 нар. игре

мандолина	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	5 дурских и истоимених молских скала са разложеним акордима, хроматске скале	10	/	2 дела (концерт и преткласична или класична соната)	4
II	8 дурских и истоимених молских скала са разложеним акордима; ж хроматске скале	10	/	2 дела (концерт и класична соната)	4
III	8 дурских и истоимених молских скала (до 4 предзнака) са разложеним акордима; хроматске скале	10	/	2 дела (концерт и соната)	4
IV	дурске и молске скале у тоналитетима до 4 предзнака кроз 4 октаве	8	/	2 дела (концерт и соната)	4

харфа	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	дурске и молске скале у обиму 3 октаве, са разложеним трозвучима и четворозвучима	10		2 сонатине	3
II	све дурске и молске скале у октавама, у размаку сексте и дециме у кретању кроз 3-4 октаве у осминама; акорди	10		2 сонатине	5
III	дурске, молске и хроматске скале кроз 4 октаве у шеснаестинама паралелно; дупле октаве; дупле терце; арпеђа; акорди;	5	2	2 сонате или соната и концерт (1 дело у целини, друго делимично)	3
IV	дурске, молске и хроматске скале кроз 4 октаве у шеснаестинама паралелно; дупле октаве; дупле терце; арпеђа; акорди;	3 концертне	2 (обавезни прелудијум и fuga)	1 соната	3

ДУВАЧКИ ИНСТРУМЕНТИ

флаута	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	све дурске и молске скале у разлагању са разлож. трозвучима, четворозвучима, кроз 2 октаве	5 месечно	/	6 соната 4 концерта	4
II	све дурске и молске скале у разлагању са разлож. трозвучима, четворозвучима, кроз 2 октаве	5 месечно	/	6 соната 4 концерта	4
III	све дурске и молске скале у разлагању са разлож. трозвучима, четворозвучима, кроз 2 октаве	5 месечно	/	4 сонате или свите 3 концерта	5
IV	све дурске и молске скале у разлагању са разлож. трозвучима, четворозвучима, кроз 2 октаве	4 месечно	/	2 сонате 2 концерта	4

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

обоа	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	све дурске и молске скале у обиму дуодециме или 2 октаве; разложени тонични трозвуци ; септакорди	две школе	/	/	6
II	све дурске и молске скале у обиму дуодециме или 2 октаве; разложени тонични трозвуци ; септакорди	две школе	/	/	2 комада 1 дело домаћег аутора
III	све дурске и молске скале у обиму инструмента;разложени тонични трозвуци; септакорди;	две школе	/	3 сонате 2 концерта	2 комада 1 дело домаћег аутора
IV	све дурске и молске скале у обиму инструмента;разложени тонични трозвуци; септакорди;	две школе	/	3 сонате 2 концерта	2 комада 1 дело домаћег аутора

кларинет	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	све дурске и молске скале до висине тона ге3 са трозвучима и септакордима;хроматска скала;	две школе	/	1 концерт (Штамиц)	3
II	све дурске и молске скале до висине тона ге3 са трозвучима и септакордима;хроматска скала;	по избору наставника	/	1 концерт (Хофмајстер)	3
III	све дурске и молске скале до висине тона а 3 са трозвучима и септакордима;хроматска скала;	по избору наставника	/	1	са клавир. пратњом
IV	све дурске и молске скале до висине тона а 3 са трозвучима и септакордима;хроматска скала;	на нивоу 4. разреда	/	концерт	комади с клавиром, оркестарски материјал

саксофон	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	све дурске и молске скале до висине тона еф/фис3 са трозвучима и септакордима;хроматске скале;	две школе	/	/	1 комад 1 дело домаћег аутора
II	све дурске и молске скале до висине тона еф/фис3 са трозвучима и септакордима;хроматске скале;	две школе	/	/	2 комада 1 дело домаћег аутора
III	све дурске и молске скале до висине тона еф/фис3 са трозвучима и септакордима;хроматске скале; паралелне дијатонске терце;	две школе	/		3 комада 1 дело домаћег аутора
IV	све дурске и молске скале до висине тона еф/фис3 са трозвучима и септакордима;хроматске скале; паралелне секунде, терце, кварте;	две школе	/	1 концерт 1 соната	2 комада 1 дело домаћег аутора

фагот	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	све дурске и молске скале у обиму дуодециме или две октаве, разложени тонични трозвуци; доминантни септакорд;	две школе	/	1 кончертино	3
II	све дурске и молске скале у обиму дуодециме или две октаве, разложени тонични трозвуци; доминантни септакорд;	две школе	/	1 концерт	3
III	дурске и молске скале у обиму 3/2 октаве;разложени тонични трозвук, септакорди; хроматске скале; вежбе у тенор кључу	две школе	/	1 концерт	3 комада 1 домаће дело
IV	дурске и молске скале у обиму 3/2октаве;разложени тонични трозвук, септакорди; хроматске скале; вежбе у тенор кључу	две школе	/	1 концерт 1 соната	3 комада 1 домаће дело

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

труба	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	дурске и молске скале у обиму дуодециме или 2 октаве; тонични трозвуци; доминантни септакорд;	две школе	/	/	3 комада 1 домаће дело
II	дурске и молске скале у обиму дуодециме или 2 октаве; тонични трозвуци; доминантни септакорд	две школе	/	1 циклична 1 став концерта	4 комада
III	дурске и молске скале у обиму дуодециме или 2 октаве; тонични трозвуци; доминантни и умањени септакорд; хроматске скале;	две школе	/	1 соната или сонатина 1 концерт	3 комада 1 домаће дело
IV	скале из претходних разреда; легато техника и бржи темпо;	две школе	/	1 став сонате 1 концерт	2 комада 1 домаће дело/дело словенског аутора

тромбон	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	дурске и молске скале у обиму дуодециме или 2 октаве; тонични трозвуци; доминантни септакорд;	по избору наставника	/	сонате по избору	дела са клавиром
II	дурске и молске скале у обиму дуодециме или 2 октаве; тонични трозвуци; доминантни и умањени септакорд; тенор кључ;	по избору наставника	/	1 соната	3 комада
III	дурске и молске скале у обиму дуодециме или 2 октаве; тонични трозвуци; доминантни и умањени септакорд; хроматске скале; алт кључ;	по избору наставника	/	сонате, концерти	оркестарске студије; дела с клавиром;
IV	скале из претходних разреда; легато техника и бржи темпо;	етиде у старим кључевима; етиде по избору наставника;	/	сонате, концерти	комади страних и домаћих аутора; оркестарске студије;

хорна	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	све дурске и молске скале у обиму дуодециме; трозвуци и четворозвуци; трилери;	две школе	/	/	4
II	све дурске и молске скале у обиму дуодециме или 2 октаве; трозвуци и четворозвуци; транспозиције; трилери;	две школе	/		4 2 дела југосл. аутора
III	све дурске и молске скале у обиму дуодециме или 2 октаве; трозвуци и четворозвуци; хроматске скале;	две школе	/	1 кончертино 1 соната, 1 концерт	3 1 домаће дело
IV	све дурске и молске скале; трозвуци и четворозвуци; хроматске скале;	две школе	/	1 соната 1 концерт	3 1 домаће дело

ИНСТРУМЕНТИ СА ДИРКАМА

клавир	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	све дурске и молске скале у размаку октаве, терце, сексте и дециме, кроз 4 октаве; акорди; дупле октаве; хроматске скале;	6	3	1 цела соната и 1 соната или концерт делимично	3
II	све дурске и молске скале у размаку октаве, терце, сексте и дециме, кроз 4 октаве; акорди; дупле октаве; хроматске скале;	6	3	2 сонате или соната и коцерт (једно дело у целини, друго делимично)	3
III	све дурске и молске скале у размаку октаве, терце, сексте и дециме, кроз 4 октаве; акорди; дупле октаве; хроматске скале;	5	2	2 сонате или соната и коцерт (једно дело у целини, друго делимично)	3
IV	све дурске и молске скале у размаку октаве, терце, сексте и дециме, кроз 4 октаве; акорди; дупле октаве; хроматске скале;	3 концертне	2 (обавезан Прелудију и Фуга)	1 соната	3

хармоника	СКАЛЕ	ЕТИДЕ	ПОЛИФОНИЈА	ВЕЛИКА ФОРМА	КОМАДИ
I	дурске и молске скале паралелно, супротно, терце и сексте; октавеи терц октаве; акорди;хроматске скале;	8	2	1 циклична	2
II	дурске и молске скале паралелно, супротно, терце и сексте; октаве и терцоктаве; акорди;хроматске скале;	8	2	1 циклична	2
III	све лествице са свим елементима;	6	1	1 циклична	2
IV	све лествице са свим елементима	4	1	1 циклична	2

СОЛО ПЕВАЊЕ

циљеви:

- развијање вишегласног певања,
- развијање камерног музицирања,
- развијање хорског музицирања

Задаци:

- овладавање певачким апаратом и механизмом који учествује у формирању тона,
- овладавање техником дисања и правилним певачким ставом,
- овладавање гласовном импостацијом,
- рад на развијању опсега и покретљивости гласа,
- употребљавање даха у динамичком нијансирању мелодије,
- упознавање са различитим музичким стиловима и интерпретацијом,
- рад на двогласним дуетима без инструменталне пратње

соло певање	вокализе	стари мајстори	песме (19. и 20. век)	југословенски аутори	словенски аутори	арије
I	6	4	2	2	2	/
II	8	5	4 (19.век)	2	2	1 оперска арија
III	/	4	4 (19.век) 1 (20.век)	2	2	1 арија из ораторијума, мисе, кантате 1 оперска арија
IV	/	4	1 (по избору) 1 (20.век)	1	1	1 арија из ораторијума, мисе, кантате 2 оперске арије

СТРУЧНО-ТЕОРИЈСКИ ПРЕДМЕТИ ЗА ТЕОРЕТСКИ ОДСЕК

наставни предмет	циљеви и задаци	разред	садржај наставног предмета
солфеђо	<p>Циљ: -разумевање садржаја музике и оспособљавање за опажање, извођење и тумачење музике, -развој музикалности и муз.писмености, -корелација и интеракција садржаја рада са садржајима рада на настави хора и др. -развој музикалности и музичке писмености и поставка основа за даљи рад на изучавању теоријских дисциплина у настави музике</p> <p>Задаци: -рад на развоју способности разумевања музичког садржаја, -рад на интерпретацији, памћењу и записивању муз.текста, -рад на праћењу латентне хармоније у инструктивним примерима и примерима из уметничке музичке литературе, -развој способности записивања музичког текста и тока са свим елементима за правилно извођење, -рад на развоју апсолутног слуха</p>	I	1. мелодика (тоналитети до 4 предзнака, молдур и мутације, хроматске пролазнице и скретнице, дијатонске модулације, двогласно певање..) 2.опажање и интонирање (опажање појединих тонова, интервала, двозвука) 3. ритам (читање у виолинском и бас кључу, ритм,врсте и фигуре) 4. диктати
		II	1. мелодика (алтерације, тоналитети до 7 предзнака, дијатоника и хроматске скретнице, дијат.модулације и мутације..) 2. опажање и интонирање 3.ритам (троделни ритмови и дуола, осмоделна подела, народни ритмови) 4.диктати (записивање апсолутних висина, двозвуци са применом мутација и модулација, једногласни и двогласни диктати...)
		III	1. мелодика (скокови у алтероване тонове, стабилне и лабилне алтерације, напуштање алтерованих тонова, алтеровани акорди..) 2.опажање и интонирање(хармонске везе..) 3. ритам (читање у алт кључу, полиритмија, народни ритмови) 4.диктати (двогласни диктати са алтерацијама и модулацијама-усмени и писмени; вергл диктат)
		IV	1. мелодика (тенор кључ, транспоноване из тенор кључа у виолински и бас и обрнуто; рекапитулација градива) 2.опажање и интонирање 3.ритам 4.диктати
клавир (А и Б програми)	<p>Циљ: -развој извођачке технике -развој способности ученика за повезивање са главним предметом који ученик изучава</p> <p>Задаци: -рад на извођачкој техници, -рад на техничком нивоу извођења у функцији успешнијег овладавања других теоретских дисциплина</p>	I	А програм 1.техничке дисциплине:скале;акорди; 2.етиде (Черни оп.299..)-7 3.полифонија (Бах:Мали прелудијуми,Двогласне инвенције, ставови из Француских свита; Хендл-ставови из свита)-4 4.сонатна форма и варијације -2 5.комади- 4
			Б програм 1.скале, 2.школе-60 вежби 3.етиде -10 4.полифонија- 4 5.сонатине- 2 6.комади-3
		II	1.техничке дисциплине:скале;акорди; 2.етиде -6 3.полифонија (Бах:Двогласне и трогласне инвенције, ставови из Француских свита; Хендл-ставови из свита)-4 4.сонатна форма и варијације -2 5.комади-4 дела и 1 комад југосл.аутора
			1.етиде- 10 2.полифонија-4 3.две сонатине 4. четири комада; 5.скале

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

			<p>А програм</p> <p>1.техничке дисциплине:скале;акорди;</p> <p>2.етиде -5</p> <p>3.полифонија (Бах:Трогласне инвенције, ставови из Француских свита; Хендл-ставови из свита)-4</p> <p>4.сонатна форма и варијације -2</p> <p>5.комади-2 већа или 4 мања</p>
		III	<p>1.скале</p> <p>2.етиде (10)</p> <p>3.полифонија (4)</p> <p>4.циклична форма-2 сонатине или соната и варијације</p> <p>5.комади (4)</p>
			<p>А програм</p> <p>1.техничке дисциплине:скале;акорди;</p> <p>2.етиде -4</p> <p>3.полифонија -2</p> <p>4.сонатна форма и варијације -2</p> <p>5.комади- 4</p>
		IV	<p>1.скале</p> <p>2.етиде (8)</p> <p>3.полифонија (3)</p> <p>4.циклична форма(соната и варијације)</p> <p>5.комади (4)</p>
свирање хорских партитура	<p>Циљ:</p> <p>-развој извођачке технике</p> <p>-развој способности ученика за повезивање овог предмета са предметом дириговање</p> <p>Задаци:</p> <p>-рад на развоју извођачке технике,</p> <p>-рад на стицању знања о хорској литератури,</p> <p>-рад на развоју способности ученика за повезивање овог предмета са предметом дириговање</p>	II	-двогласни, трогласни, четворогласни хорови домаћих и страних аутора-минимум 15 композиција
		III	-четворогласна хорска дела са 4 нотна система- минимум 10 композиција
дириговање	<p>Циљ и Задаци</p> <p>-развој способности ученика за рад са камерним ансамблима, хоровима и оркестрима</p> <p>-развој способности ученика за повезивање овог са осталим предметима на теоретском одсеку</p>	III	<p>хорско дириговање:</p> <p>-упознавање са основним законитостима дириговања, са историјским развојем технике дириговања и улогом и значајем диригента као вође и правилима који владају у ансамблу</p> <p>-савладавање различитих стилова дириговања у хору и оркестру-сличности и разлике</p>
		IV	<p>оркестарско дириговање:</p> <p>-упознавање са распоредом инструмената у оркестарској деоници и упознавање диригентског става у раду с оркестром</p> <p>-значај диригентске палице</p>
аудиовизуелна техника	<p>Циљ:</p> <p>-оспособљавање ученика да овладају основним техникама снимања звука, микрофонским техникама, аналогним режијским столом, употребом мерних инструмената, снимањем и репродукцијом на двоканалном аналогном магнетофону, снимањем и репродукцијом на вишеканалном аналогном магнетофону, основама дигиталног аудио фајла и снимањем и репродукцијом на ДАТ-у</p> <p>Задаци:</p> <p>-рад на осспособљавању ученика да овладају наведеним вештинама</p>	IV	<p>-увод у акустику</p> <p>-снимање звука</p> <p>-репродукција звука</p> <p>-микрофон</p> <p>-звучници</p> <p>-контрола звука</p> <p>-миксовање звука</p> <p>-вишеканално снимање</p> <p>-звук и слика</p>

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

<p>увод у КОМПОНОВАЊЕ</p>	<p>Циљ: -продубљивање знања о улози мелодије и хармоније у музици; -продубљивање знања о основним елементима хармоније, промене тоналитета, -развијање способности препознавању и анализе различитих хармонских стилова класичне музике, тако и осталих музичких праваца Задачи: -рад на развоју употребе хармонских елемената у слободном ставу; -рад на развоју употребе елемената музичке форме; -упознавање основних елемената музичког аранжирања; -развој свести ученика о повезаности појединачних ускостручних предмета у целину и осамостаљивање ученика у њиховој практичној примени; -развој индивидуалне креативности и смисла за импровизацију код ученика</p>	<p align="center">IV</p>	<p>-грађење мелодијских мотива и тема -преображај хармонског четворогласа у разне видове вишегласне фактуре, -израда клавирске пратње, -компоновање минијатура, -мелодијска обрада поетског текста, -обрада поетског текста за глас и клавир, за хор, -компоновање инструменталних комада</p>
-------------------------------	---	---------------------------------	---

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ

настава	Циљеви и задаци	Носиоци активности	Време реализације
Допунска	<p>-подршка ученицима који, и поред редовног похађања наставе, показују нижи степен савладаности наставних садржаја, -оспособљавање ученика за репродукцију наставног садржаја, уз подршку наставника с циљем да разумеју основне законитости, дефиниције и сл.</p>	<p>-предметни наставници који оцењивањем процене да ученик није савладао делове наставног садржаја на основном нивоу -ученици који не савладавају градиво одређеног наст.предмета</p>	<p>-континуирано током школске године, почев од другог класификационог периода</p>
Додатна	<p>-подршка ученицима који желе да прошире знања и вештине из појединих наставних предмета; -оспособљавање ученика за остваривање што успешнијих резултата на такмичењима из области музике, као и на другим пољима (информатика, књижевност, језик..) -припремање ученика за полагање пријемног испита за упис на факултет</p>	<p>-предметни наставници и заинтересовани ученици -наставници солфеђа и теорије музике</p>	<p>-континуирано током школске године, са појачаним бројем часова у 2.полугодишту, зависно од распореда одржавања такмичења</p>
припремна	<p>-подршка ученицима за бољу припремљеност за полагање разредних испита и матурских испита из српског језика, главног инструмента/соло певања, солфеђа и хармоније</p>	<p>-предметни наставници</p>	<p>-2. полугодиште</p>

ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ КОЈИ ДОПРИНОСЕ РАЗВОЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА И ПОДСТИЦАЊА РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА

У циљу подстицања ученика за конструктивно решавање проблема, развој тимског духа и комуникације, школа :

1. обезбеђује услове за рад Ученичког парламента као тима који даје иницијативе, сугестије и реализује сопствене осмишљене активности, уз подршку стручног сарадника психолога, разредних старешина, наставног особља и управе школе
2. организује учешће школских ансамбала као великих тимова школе, на јавним наступима, концертима и такмичењима
3. на часовима одељенске заједнице реализује васпитни рад на теме које се тичу решавања проблема, комуникације, тимског духа;
4. омогућава стручном сараднику-психологу реализацију предавања на тему асертивног понашања за ученике и наставнике
5. организује заједничке активности ученика и наставника (заједничко музицирање, хуманитарне акције и сл)

АКТИВНОСТИ	ЗАДАЦИ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ	ДОКАЗИ
Организовање Јавног часа на тему депресије	-обезбеђивање материјала за презентацију -селекција материјала који ће бити коришћени -израда презентације	-психолог -ученици 3. сш -ученици сш на настави информатике -психолог	Једном у токе школске године	-презентација
	-обавештавање о термину јавног часа -реализација	-ученици сш		-евалуациони листићи -списак присутних -фотографије -извештај
Радионице о ненасилној комуникацији, решавању конфликта	-припрема радионице (сценарија)	-психолог	Једном у токе школске године	-фотографије -евалуациони листићи -извештај
Презентација о начину писања биографије, пропратног и мотивационог писма	-припрема материјала (презентација) -штампани материјал за попуњавање - реализација са ученицима 3.сш	-психолог	Једном у токе школске године	-презентација -фотографије -извештај

ОСТВАРИВАЊЕ И ПРИЛАГОЂАВАЊЕ ПРОГРАМА МУЗИЧКОГ ОБРАЗОВАЊА УЧЕНИЦИМА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА

Активност	Начин реализације	носиоци
Идентификација ученика са изузетним способностима	Различитим методологијама утврдити посебне способности ученика (посматрање, тестирање..)	Предметни наставник Разредни старешина Психоло школе
Израда ИОП -а	Направити план обогаћивања и продубљивања основних програма:	Тим за инклузивно образовање
Имплементација плана	Додатна настава, ваннаставне активности, рад с ментором, практична примена наученог и сл.	Наставник или група наставника
Афирмација ученика	Јавно похваљивање (свечани концерти поводом дана школе, интернет страница школе, друштвене мреже, медији ..)	Директор школе

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Програм културних активности школе реализује се кроз различите активности ученика и наставника.

Јавни наступи у школи	Јавни наступи изван школе	Наступи на свечаностима организованих од стране других институција - у граду	Наступи на свечаностима организованих од стране других институција – ван града
интерни и јавни часови ученика инструменталног одсека	Концерти у другим просторима (Библиотека, Дом за стара лица, Културни центар и сл)	Градска свечаност поводом доделе „Вукових диплома“	Учешће ученика у Европском омладинском оркестру
- концерти класа, одсека - концерти великих ансамбала школе - хуманитарни концерти - Концерти наставника школе	Едукативни концертићи у основним школама	Учешће у програмима Завода за јавно здравље, градске организације Црвеног крста и сл.	Учешће на концертима других музичких школа
свечаност поводом обележавања школске славе			Учешће на завршним концертима такмичења
Свечани пријем првака			
музичка такмичења организована у школи			

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Обавезне ваннаставне активности	Слободне активности (секције)	Остале слободне активности
- Интерни и јавни часови	Програмерска секција	Учешће ученика на домаћим и међународним такмичењима (према годишњем плану рада за сваку школску годину)
- концерти	Рецитаторска секција	Присуство концертима у школи и ван школе
	Новинарска секција	Посета музејима, позориштима и сл (према годишњем плану рада школе)
	Ликовна / дизајнерска секција	Екскурзије, студијска и стручна путовања, семинари (мастер клас и сл)
		Едукативни концерти ученика
		Ученичке журке

секција	Садржај рада
Програмерска секција	<p>На курсу програмирања учи се програмски језик Python.</p> <p>Наставни програм по којем се ради је усклађен са програмом који је Министрство просвете, науке и технолошког развоја Србије реализовало у сарадњи са фондацијом Петља (фондација која има за циљ развијање алгоритамске писмености у Србији).</p> <p>Наставни садржаји и наставне јединице програмског језика Python:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Основне аритметичке операције и примена</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Сабирање, одузимање, множење</u> ○ <u>Сложени изрази, приоритет оператора и заграде</u> ○ <u>Променљиве - имена међурезултата</u> ○ <u>Цели и реални бројеви</u> • <u>Целобројно и реално дељење</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Реално дељење</u> ○ <u>Целобројно дељење</u> • <u>Уграђене функције</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Минимум и максимум</u> ○ <u>Апсолутна вредност</u> • <u>Ниске (стрингови)</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Надовезивање ниски</u> ○ <u>Учитавање ниски</u> ○ <u>Дужина ниске, издвајање делова ниске</u> ○ <u>Претрага ниске</u> ○ <u>Цифраме у ниски</u> • <u>Структуре података</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Листе</u> ○ <u>Скупови</u> ○ <u>Торке</u> ○ <u>Речници</u> • <u>Гранање</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Наредбе гранања</u> ○ <u>Поређење (релацијски оператори)</u> ○ <u>Провера припадности листи, скупу и речнику</u> ○ <u>Комбиновање више логичких услова (логички оператори)</u> ○ <u>Конструкција elif</u> • <u>Понављања</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Понављање наредби дати број пута</u> ○ <u>Бројачке променљиве</u> ○ <u>Пролазак кроз листу</u> ○ <u>Пролазак кроз ниску</u> ○ <u>Пролазак кроз речник</u>

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Корњача графика</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Линијски програми</u> ○ <u>Понављање</u> ○ <u>Гранање</u> ○ <u>Угнежђене петље</u> ○ <u>Процедуре</u> • <u>Карел робот</u> <p>На крају курса програмирања, ученици би требало да имају компетенције израде једноставних рачунарских програма, креираних у визуелним програмским језицима.</p>
Рецитаторска секција	Одабрани текстови или поезија (према плану наставника) пригодна за школску свечаност или према захтевима организатора такмичења
Новинарска селција	-ученици у улози уредника „зидних новина“ и фејсбук странице Ђачког парламента Школе
Ликовна секција	- Израда едукативних паноа - дизајнирање промотивних материјала (позивнице, плакати и сл)

МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

активности	задаци	носиоци
Упознавање са наученим кроз праксу и/ или примена наученог у пракси	- повезивање више предмета и практичан рад ученика : српски језик или страни језик (текст) – музички предмети (хармонија, увод у компоновање, муз.облици) – информатика , АВТ	Ученици сш и предметни наставници
	- укључивање ученика теоретског одсека у извођачки процес : улога диригента на настави великих ансамбала школе	Наставник дириговања и ученици 4.сш то
	-ученици у улози наставника	Ученици сш уз подршку предметних наставника
Угледни и огледни часови	Обрада тематских садржаја из угла различитих наст.предмета	Стручни активи

ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

АКТИВНОСТИ	ЗАДАЦИ	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ
Оформљавање Тима за каријерно вођење и саветовање	- формирати Тим од 5 чланова	-директор школе и Наставничко веће	Шк.2018/2019.год,
Реализација активности професионалне оријентације	- анкетирање ученика 4.средње - саветодавни рад са ученицима - организација учешћа ученика на сајмовима образовања - пружање помоћи ученицима у проналажењу информација о могућностима студирања	- психоог и Тим за каријерно вођење - наставници	континуирано

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

активности	Начин реализације	носиоци	време
Активно учешће у акцијама локалне самоуправе	Сарадња са Градским секретаријатом за заштиту животне средине	Директор школе	континуирано
Уређење школског простора биљкама	-акција сађења и пресађивања саксијског цвећа у школском дворишту -прикупљање потребних прибора и материјала	-ученици сш проф.биологије и помоћно особље	-пролеће
Развој свести код ученика о очувању природних ресурса	- утицање на ученике личном примером да се коришћени папир скупља и поново користи његов неискоришћени део	наставници	континуирано
Акција скупљања пластичних чепова	Организовано место за прикупљање пластичних чепова	Наставници и ученици	континуирано

**ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА
И ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА И
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ**

I Уводни део

Програмом заштите од насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: Програм заштите), дефинишу се превентивне и интервентне активности, одговорна лица и временска динамика остваривања.

Превентивне и интервентне мере предвиђене Програмом заштите примењују се у седишту Школе, као и на свим другим местима на којима се одвија образовно-васпитни рад (ЕТШ „Никола Тесла“ - у чијем се простору одвија настава физичког васпитања), васпитни рад и ваннаставне активности (посета концертима у другим институцијама, излети, екскурзије, такмичења, спортске и друге активности).

Циљеви Програма заштите су остваривање свих права детета, заштита од свих облика насиља, злостављања и занемаривања, потупна информисаност ученика и родитеља, правично поступање и заштита приватности, подршка за физички и психички опоравак и социјална реинтеграција детета које је било изложено насиљу.

Школа има Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања који, у сталном саставу, чине:

1. Снежана Ђокић, директор Школе
2. Татјана Ковјанић, професор српског језика
3. Јелена Дујмовић, професор клавира
4. Снежана Пупић, стручни сарадник психолог

II Превентивне активности

активност	задатак	Носилац активности	Време реализације
Информисање актера школског живота о законским регулативама који се односе на област заштите ученика	1. израда (штампаног) материјала који информише о дефиницијама и нивоима свих врста насиља и постављање на огласне табле и школски веб сајт; 4. представљање Правилника и Програма заштите родитељима	1. Психолог проф. информатике 2. директор, Разредне старешине	Први састанак Савета родитеља и родитељски састанци
Превенција вршњачког насиља	1. васпитни рад са одељењем на часу одељенског старешине-разговори са ученицима на тему толеранције, уважавања различитости, правила понашања 2. обрада теме вршњачког насиља на часу психологије и социологије 3. наставак сарадње са деч. диспансером у креирању радионица са ученицима	1. разредне старешине у СШ 2. предметни професори 3. директор	Током школске године.
Подизање нивоа свести запослених за препознавање насиља и унапређење знања потребних за конструктивно реаговање	1. презентације на седницама НВ 2. стручно усавршавање на семинарима који се односе на васпитне проблеме у раду са ученицима и начине превазилажења проблема	1. психолог 2. организација семинара-директор	Током школске године
Развијање код ученика осећаја припадности групи и тимског рада	1. разговор са ученицима о важности сарадње и тимског рада у достизању заједничког циља-на настави хора и оркестра 2. јавно презентовање заједничког рада ученика на концертима у такмичењима 3. подстицање ђачког парламента на иницирање и реализацију ученичких акција (караоке журка, концерти, излагање фотографија и сл)	1. предметни професори 2. предметни професор и директор 3. психолог, директор, за реализовање акције-запослени, зависно од акције	1. током шк. године 2. током шк. године 3. током шк. године
Промовисање позитивних примера одговорног понашања ученика	1. информисање ученика о награђивању ученика који се истичу у учењу и владању (редовност похађања наставе, концерата у школи, учешћем у ученичким активностима, сарадњом са запосленима у школи приликом реализације ваннаставних активности и сл.) 2. похваљивање и промовисање ученика	1. разредне старешине	
подизање компетенција разредних старешина и Тима- за препознавање и правилно реаговање на насиље	1. организовање састанака разредних старешина-размена искустава и идеја 2. радионице	1. директор 2. психолог	Најмање једном у полуугодишт

III Интервентне активности

Носилац активности	Први ниво насиља и злостављања	Други ниво насиља и злостављања	Трећи ниво насиља и злостављања
ученици	-пријављују сумњу да се насиље десило разредном старешини	- пријављују сумњу да се насиље десило разредном старешини -представници ученичког парламента учествују у консултацијама у којима се проверава информација о насиљу	-пријављују насиље разредном старешини или директору школе
наставник	-прекида насиље, обавештава разредног старешину	- прекида насиље -обавештава разредног старешину,директора	-прекида насиље -обавештава директора -у случају да је сукоб високо ризичан,тражи помоћ
Разредни старешина	-васпитни рад са појединцем, групом или одељењем, -позива родитеље ученика који трпе/чине насиље -води евиденцију о сарадњи са родитељима -прати ефекте васпитног рада и понашање ученика/групе -обавештава, у писаном облику, Тим ако се насиље понавља и након васпитног рада	-појачан васпитни рад у сарадњи са психологом -у писаном облику обавештава Тим и директора о насиљу -позива родитеље -води евиденцију о васпитном раду и сарадњи са родитељима -прати ефекте васпитног рада	-прекида насиље,позива родитеље -обавештава директора школе -сарађује са Тимом
родитељи	-пријављују разредном старешини уколико постоји сумња да неко врши насиље -одазивају се позиву разредног старешине, -васпитно делују на своје дете	- пријављују разредном старешини или директору уколико постоји сумња да неко врши насиље над учеником -одазивају се позиву разредног старешине, -васпитно делују на своје дете -сарађују са Тимом	-пријављују директору , у писаној форми, сумњу на насиље -сарађују са школом и, по потреби, са другим институцијама

Школски програм Музичка школа „Јован Бандур“ Панчево

Носилац активности	Први ниво насиља и злостављања	Други ниво насиља и злостављања	Трећи ниво насиља и злостављања
Психолог школе	-од разредних старешина прикупља податке о пријављеним сумњама на насиље и евидентира -обавештава директора	-предузима васпитне активности у сарадњи са разредним старешином, -води евиденцију о учињеном насиљу, предузетим активностима и прати ефекте мера -предлаже мере заштите и подршке -прати понашање ученика	-обавештава директора школе о насиљу, -активно учествује у раду Тима, -учествује у изради оперативног плана, -прати ефекте реализације,
Тим за заштиту	-анализира пријављене сумње на насиље и/или узроке неделотворности васпитног рада и предлаже мере	-процењује основаност сумње /проверава информације о пријављеном насиљу -предлаже мере васпитног рада, -прати ефекте васпитног рада -дефинише мере подршке и заштите ученика -сачињава оперативни план заштите	-сачињава оперативни план заштите за конкретну ситуацију
Директор школе	-активно учествује у раду Тима - сарађује са родитељима	-учествује у раду Тима -сарађује са родитељима, -покреће васпитно-дисциплински поступак	-предузима законом предвиђене мере према запосленом, - покреће васпитно-дисциплински поступак -сарађује са родитељима -обавештава центар за социјални рад или полицију, министарство просвете/школску управу, у року од 24 сата -комуницира са медијима-ако је неопходно

Превенција различитих облика ризичног понашања (употреба алкохола, дувана, психоактивних супстанци, малолетничка деликвенција и сл) реализује се различитим активностима као што су:

- васпитни рад одељенског старешине на ЧОС-у
- радионице, предавања , трибине организоване за све ученике школе у школи или у сарадњи са другим организацијама (градска управа, Завод за јавно здравље, Црвени крст Панчево и друге релевантне институције и установе)
- обрада тема на часовима наставних предмета (сагласно годишњем плану рада наставника) и ученички радови (панои) који се излажу у простору школе

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Опис стања

- непостојање физкултурне сале
- за ученике средње школе настава физичког васпитања одржава се у физкултурној сали Електротехничке школе, у терминима које одреди ЕТШ (8 часова недељно, по два за сваки разред средње школе)
- наставник физичког васпитања ради у још две школе

Циљеви програма спортских активности у музичкој школи

- проширивање понуде ваннаставних активности у музичкој школи (које нису у директној вези са музичком едукацијом)
- превазилажење недостатка сопственог простора за бављење спортско-рекреативним активностима
- промоција бављења спортом ради очувања здравља
- развој здравог такмичарског духа
- упознавање ученика са правилима појединих спортских игара и / или основним техникама игре
- повећање свести о важности поштовања правила у тимском раду
- олакшавање имплементације моторичких покрета из спортских техника у свирачке технике
- повећање степена задовољства ученика школом
- продубљивање сарадње на релацијама ученик-ученик, ученик-наставник, наставник-наставник

задаци	активности	Носиоци активности
Организација рекреативних активности	- одређивање термина за едукативно -рекреативне активности ученика (и наставника) у сали школе -рад са ученицима на усвајању правила и техника спортске активности	-директор школе -школски тим - наставници (зависно од активности)
Организација спортског дана	- одређивање „правила“ такмичења - формирање ученичких екипа - реализација такмичарског дела	-школски тим -Ђачки парламент -ученици и наставници школе
Организовање спортског дана на теренима Спортског центра „Младост“	- уговарање термина - организовање такмичења између ученика сш (фудбал, кошарка)	-тим за спортске активности и директор школе

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Музичка школа „Јован Бандур“ активни је учесник живота локалне заједнице.

Најважније и редовне активности кроз које се огледа сарадња школе са локалном самоуправом су:

- учешће представника локалне самоуправе у раду Школског одбора
- Уметнички програм МШ „Јован Бандур“ предвиђен за различите градске свечаности
- Уметнички програм за свечаност доделе Вукових диплома за ученике основне и за ученике средњих школа на територији Панчева
- сарадња са месним заједницама
- Уметнички програм предвиђен за кориснике Геронтолошког центра Панчево
- концерти за децу из предшколских установа
- Учесће у програмима других институција
- сарадња са локалним медијским кућама и удружењима

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

област	садржај	облик
-развој музичке свести и јачање личности детета	-Обострана (школа и породица) подршка ученицима када је у питању продубљивање знања која стичу - Обострана (школа и породица) подршка развоју личности ученика кроз учешће на такмичењима - Подршка школе родитељима у различитим кризним ситуацијама	- Групни родитељски састанци (сви разреди СШ) - Састанци са мањом групом родитеља, са унапред одређеним циљем -индивидуални разговори с родитељима -укључивање родитеља у јавне и такмичарске активности ученика (концерти, наступи...)
Сарадња у погледу развоја школе	- Подршка родитеља школи у акцијама које унапређују рад школе - Активно учествовање и школе и породице у иницирању развоја квалитета	-учешће родитеља у анкетама које проводи школа -подршка школи кроз помоћ у унапређењу услова рада
Информисање родитеља	Информисање родитеља о битним сегментима рада школе	- огласна табла - сајт, друштвене мреже - родитељски састанци
	Информисање о напредовању ученика, евентуалним проблемима у учењу и владању	- писано обавештавање - позив за долазак у школу

ЕКСКУРЗИЈЕ, ИЗЛЕТИ, СТУДИЈСКА ПУТОВАЊА, МУЗИЧКИ КАМПОВИ

Екскурзије се организују у складу са Правилником и под условом да постоји довољан број заинтересованих ученика.

Екскурзија се изводи за ученике 3. и 4. разреда средње школе, а студијска путовања и излети за ученике свих разреда средње школе.

активности	задачи	носиоци	време
Организовање излета са израженим спортским карактером	-одабир дестинације која пружа услове за провођење спортских активности на отвореном (фудбал, кошарка) -организовање такмичења између разреда и између наставника и ученика	-тим за спортске активности и директор школе	Једном у току две школске године
излети	Годишњим планом рада Школа планира извођење једнодневних излета с циљем упознавања културне баштине Србије, а на основу исказане заинтересованости ученика		
Екскурзија	развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима, позитивним социјалним односима, испољавање позитивних емоционалних доживљаја	Програм екскурзије, на предлог одељенских и стручних већа школе, разматра и доноси Наставничко веће, а сагласност на програм, цену и избор агенције даје Савет родитеља.	Према годишњем плану
Стручна и студијска путовања / посете	Продубљивање и проширивање знања ученика о различитим темама везаним за опште и стручно образовање ученика	Предметни наставници и активи	

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Безбедност и здравље на раду једно је од основних права сваког човека, јер једино безбедан рад, здрава и безбедна радна средина омогућавају продуктиван рад и живот. Безбедност и здравље на раду јесте обезбеђивање таквих услова на раду којима се, у највећој могућој мери, смањују повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези с радом и који претежно стварају претпоставку за пуно физичко, психичко и социјално благостање запослених.

Безбедност и здравље на раду подразумева остваривање услова рада у којима се предузимају одређене мере и активности у циљу заштите живота и здравља запослени и других лица која на то имају право.

Свој правни оквир безбедност и здравље на раду налазе у Уставу Републике Србије, касније у Закону о заштити на раду, а данас у Закону о безбедности и заштити на раду.

Сам програм безбедности и здравља на раду запослених морамо појмовно третирати као програм безбедности и здравља свих особа које су укључене у процес образовања и васпитања.

Дакле, програм безбедности и здравља на раду обухвата заједничке активности школе (ученика и запослених), родитеља и локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

Овим програмом уређује се спровођење и унапређивање безбедности и здравља свих лица која су укључена у образовно-васпитни рад школе, ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења која могу наступити у вези са делатношћу којом се школа бави.

Право на безбедност и здравље на раду/у школи имају:

- запослени (наставно и ненаставно особље,)
- ученици,
- сва лица која се затекну у школи ради обављања одређених послова

Сам програм безбедност и здравље на раду/у школи остварују се спровођењем:

- Превентивних мера,
- Обавеза и одговорности школе
- Оспособљавања запослених, ученика и осталих лица

Превентивне мере у остваривању безбедности и здравља обезбеђене су применом савремених психичких, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава на отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља, односно њиховог свођења на најмању могућу меру.

Превентивне мере огледају се кроз спровођење поступка:

- коришћења и одржавања просторија,
- коришћења и одржавања технолошких процеса рада са опремом и средствима за рад, запослених и ученика са свом припадајућом опремом за рад, у циљу безбедног рада и усклађивања хемијских, физичких и биолошких штетности, микроклиме и оветљења на радном месту са прописаним мерама и нормативима који се примењују за та радна места,
- коришћење и одржавање опреме за рад за колективну безбедност и здравље,
- коришћење средстава и опреме за личну заштиту,
- образовања, васпитања и оспособљавања у области безбедности и здравља на раду.

Обавезе и одговорности школе

Школа обезбеђује запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Школа је приликом организовања рада у радном процесу, обезбедила превентивне мере за заштиту живота и здравља запослених и обезбедила потребна финансијска средства за њихову примену.

Такође је обезбедила превентивне мере пре почетка рада, у току рада, као и код сваке измене радних поступака, избором радних метода. Превентивне мере полазе од следећих начела:

- избегавања ризика,
- процене ризика које се не могу избећи на радном месту,
- отклањањем ризика на њиховом почетку, применом савремених техничких решења,
- прилагођавањем рада и радног места запосленом, нарочито у погледу избора опреме за рад, метода рада, радног поступка како би се избегла монотонија у раду а све у циљу смањења њиховог утицаја на здравље,
- замена опасних радних процеса или метода рада безопасним или мање опасним,
- одбаварајућим оспособљавањем за безбедан и здрав рад и издавањем упутства за рад на сигуран начин.

Надаље, школа:

- је запосленом обезбедила обављање послова на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду,
- је обавестила и даље ће обавештавати све запослене о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и опасностима од повреде и оштећењима здравља које евентуално могу настати њиховим увођењем,
- је оспособила запослене за безбедан и здрав рад,
- је обезбедила запосленима коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду,
- је обезбедила одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у

исправном стању,

- је обезбедила пружање прве помоћи,
- ће зауставити сваку врсту рада који представља непосредну опасност за живот и здравље.

Оспособљавање запослених, ученика и других лица

Школа обавља оспособљавање запослених, ученика и других лица за безбедан и здрав рад при: заснивању радног односа, односно уписа ученика у школу; приликом увођења нових радних процеса или увођења нових средстава за рад; промене процеса рада који може проузроковати промену мера за безбедан и здрав рад.

Оспособљавање се обавља у току радног времена и прилагођено је специфичностима радног места.

Оспособљавање за безбедан и здрав рад може бити теоретски и практично. Кад радни процес захтева додатно оспособљавање школа упознаје запосленог и ученика о обављању процеса рада на безбедан начин, путем обавештења, упитства или инструкција.

Права запослених и ученика.

Запослени и ученик има право и обавезу да се приликом рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду и у школи, на пословима или на радном месту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење. Запослени и ученик има право:

- да даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду,
- контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са законом.

Запослени има право да одбије да ради:

- ако му прети непосредна опасност за живот и здравље,
- ако му школа није обезбедила прописани лекарски преглед за рад на радном месту са повечаним ризиком,
- ако у току оспособљавања за безбедни и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање,
- дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према лекарском извештају такав рад могао да погорша његово здравствено стање,
- на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

Када му прети непосредна опасност по живот или здравље запослени и ученик има право да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да напусти радно место, односно радну околину и није одговоран за штету која, евентуално, настане. Запослени ученик је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да наменски користи средства за рад, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље или безбедност и здравље других лица.

Запослени и ученик је дужан да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести Школу о неправилностима, штетностима, опасностима или другим појавама која би на радном месту могла да угрози њихову безбедност и здравље или безбедност и здравље других.

Овај програм безбедности и здравља обухвата све аспекте средине којој се спроводи образовно-васпитни рад Музичке школе “ЈОВАН БАНДУР“ Панчево. Ти аспекти обухватају: објекте, простор, опрему, постројења, инсталацију, средства за рад, радни простор, заштитна средства, прозоре, врата, осветлење, буку, топлину, влагу, акустику, психичко, физичко и здравствено стање лица која бораве и своју обавезу извршавају у склопу школе.

Све напред наведено не може се замислити и може се проматрати само у складу са Актом о процени ризика, који је обухватио све напред наведене аспекте безбедности и здравља, пре свега објекта, односно простора и опремљености простора/школе у којем се изводи образовно-васпитни рад.

Овај програм не може се сагледати ни без Правилника о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време остваривања образовно васпитног рада и других активности које организује школа, којим су регулисане права, обавезе и заштита ученика у школи, ван школе на путу

до школе, као и за време извођења излета, екскурзија, наставе у природи и сличних активности, за време извођења практичне наставе и професионалне/стручне праксе.

Дакле саставни део овог програма су:

- Акт о процени ризика и
- Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време остваривања образовно васпитног рада и других активности које организује школа.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ И ПРУЖАЊЕ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ

Мере за унапређивање доступности одговарајућих облика подршке и разумних прилагођавања квалитета образовања и васпитања за децу и ученике којима је потребна додатна подршка.

Време реализације	Активност	Реализатор
Август	Формирање школског тима за Инклузивно образовање.	Директор
Август	Израда плана и програма рада школског Тима за Инклузивно образовање за текућу школску годину.	Чланови Тима за инклузивно образовање
Септембар-октобар	Идентификација ученика из осетљивих група и ученика којима је потребна додатна подршка Припрема упитника за родитеље и ученике на основу којих ће се моћи препознати ученици којима је потребна додатна подршка у учењу. Успостављање сарадње наставник – ученик - родитељ - стручна служба израдом јасних процедура	Чланови Тима за инклузивно образовање, разредне старешине, директор
На крају првог тромесечја	Формирање мини тимова за ученике којима је потребна додатна подршка. Израда плана рада	Чланови тима за Инклузивно образовање и родитељи
У току године	Укључивање ученика којима је потребна додатна подршка у бесплатне школске активности: ваннаставне активности, тимове, школске акције и пројекте	Колектив школе
У току године	Позивање родитеља најмање једном месечно ради праћења напредовања ученика	Разредне старешине
У току године	Сарадња са Интерресорном комисијом, другим школама, установама, удружењима и појединцима у циљу унапређења квалитета пружања додатне подршке ученицима	Члановима Тима за инклузивно образовање
У току године	Већа индивидуализација наставе која ће помоћи ученицима који нису по ИОП-У, али имају тешкоће у савладавању градива	Предметни професори, разредне старешине, психолог школе
У току године	Набавка асистативне технологије и дидактичких материјала	Директор, психолог
У току године	Набавка стручне литературе за рад са ученицима из осетљивих група	Библиотекар, психолог
На крају године	Праћење, евалуација и ревидирање ИОП-а	Чланови Тима за инклузивно образовање
На крају године	Вредновање имплементације ИОП-а у школи	Чланови Тима за самовредновање